

Belaukiant Žiemos Švenčių.
Kaip Žmonės Kuria Dievius.
"Ne po Tuo Adresu..."
"Prajovai" New Yorke.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 300 * * * Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Gruodžio-Dec. 22, 1948 * * * Metai XXXVIII Dienraščio XXX

Artinasi žiemos šventės, o su jomis ir visokios pramogos. Tikintieji žmonės, krikščionys, skelbia, jog gruodžio 25 dieną gimė Kristus, nors tam jokių faktinių įrodymų niekad nebuvo ir dabar nėra.

Kai kur vykdomi spektakliai, rodą, kaip Kristus gimė ir kaip jis, vos užgimes, atrodė.

Aną dieną viename niujorkiškiame laikraštyje stebiu nuotrauką, vaizduojančią sceną iš spektaklio, suruošto ne-gru.

Guli prakartėlėje mažas berniukas su nedidele ant galvutės aureoluke. Aplink jį stovi keletas vaikučių su sparnukais, — tai angelėliai. Ten pat ir moteriškė — naujagimio, Kristaus, motina.

Visi juodi, nes, aišku, tikintieji negrai vaizduojasi, kad Dievas yra juodas, jų rasės žmogus.

Tai nieko nuostabaus. Baltieji vaizduojasi, kad Dievas yra baltas, juodieji — juodas, geltonieji — geltonas. Meksikos indijonai skelbia, jog Dievas turi jų spalvą. Jei ne kas kitas, tai jau šis vienas faktas parodo, kaip žmogus sukūrė Dievą, pagal savo išvaizdą, pagal savo samprotavimą, pagal savo viziją.

Neseniai mūsų sostinėje Washingtone tūlas panamietis katalikas, neseniai atvykęs iš Panamos respublikos, todėl nepažįstas mūsų krikščioniškos artimo meilės, pasiryžo nueiti bažnyčion sukaltėti poterėlius, pasimelsti.

Jam belipant laiptais link bažnyčios durų, prieina prie jo baltveidis kunigas, gal to bažnyčios vikaras, ir sako: — Tamsta paklydai! Šioje bažnyčioje tik baltieji mel-džiasi. Jei norite Dievą pagarbinti, eikite į savo, į juo-dųjų bažnyčia, — va, čia, jos adresas.

Grįžta pamaldusis negras, atstumtas nuo dievnamio, — grįžta jis, žinoma, pažemintas, ižeistas, kaip žmogus ir katalikas!...

Žiemos švenčių proga ne-būtų pro šalį pagalvoti ir apie tokius reikalus — reikalėlius, — apie rasių nežmoniškumą ir kas su juo teks dar-ryti.

Gamta kad davė, tai ir drebtelėjo! Praėjusį sekmadienį mūsų aštuonių milijonų gyventojų didmiestas tapo užklotas apie 20 colių storumo sniego pluta.

Pasivalgyti — retas malonumas! Kur tik pažiūri, ten baltuoja, ten gražu, ten miela akiai.

Galėjai žmogus giliai atsi-kvėpti, žinodamas, jog nesu-trauksi ir plaučius dulkių tono.

Bet... Važiūtotė tapo suparalyžuota, — tik požeminiai traukiniai veikė beveik normaliai.

Mūsų miesto administracija, rodosi, turėjo iš anksto būti pasiryžusi šiam įvykiui su-tikti, nes šeštadienį oro biūras teigė, kad "ateina sniegas."

Deja!... Didžiojo New Yorke gatvė-so per naktis stovi šimtai tūkstančių automobilių, ka-dangi stoka garadžių, nėra kur jų patalpinti.

Neniūrkščiai gali įsivaiz-duoti, ką tai reiškia: dabar tie automobiliai stovi po snie-gu, siauresnėse gatvėse suda-rydami nepakenciamą padėtį, — dar aiškiau: nepraeinamą padėtį, ypač autobusams.

Gera! dar, kad su didžiuliu sniegu neužpuolė mūsų didžiū-

Kinų Liaudies Kariuomenė Apsupo Tientsiną; Suėmė Kelis Čiango Generolus

Liaudininkai Pralaužė Huai Upės-Ežerų Liniją; Artėja Prie Sostinės Nankingo Priemiesčio ir Tangku Uosto

Nanking, Kinija. — Komunistų vadovaujama, kinų liaudies armija visomis pusėmis apsupo Tientsiną, milijono gyventojų miestą šiauriniai - rytinėje Kinijoje. Liaudininkai dabar grumiasi link Tangku uosto, 27 mylios į rytus nuo Tientsino. Jie užėmė kelias geležinkelio stotis ir rytus ir šiaurę nuo Tientsino.

Komunistų radijas pranešė, kad jie suėmė generolą Huangą Wei, komandierių buvusios 12-tos tautininkų armijų grupės, ir kelis kitus generolus. Ši tautininkų armijų grupė, apie 250,000 vyrų, mėgino pabėgti iš apsupimo Sučowo srityje, bet tapo sunaikinta.

Liaudininkai - komunistai dabar naikina dvi kitas tautininkų armijas — 140,000 kariuomenės, kuri apsupta į pietų vakarus nuo Pengpu, prie Huai upės. Komunistai prasiveržė iš šiaurinio Huai upės šono į pietinį ir užėmė. Hsui ir Tienčang miestus, į pietus nuo Hungtze ežero, sudarančio dalį Huai upės vandenų. Šiuo žygiu jie pasiekė vietas už 40 mylių nuo Pukovo miesto, sostinės Nankingo priemiesčio. Pukovas

Airija Visai Atsimetė Nuo Anglų Imperijos

Dublin, gruod. 21. — Airijos prezidentas O'Kelly pasirašė seimo nutarimą, kuris sutraukė paskutinius valstybinius ryšius su Anglijos imperija.

Airija tapo visiškai nepriklausoma respublika. Anglai valdė bei vergė Airiją per 800 metų.

Anglija Vis Nepalaidžia 11,000 Žydų Belaisvių

London. — Henry Morgenthau, buvęs Jungtinių Valstijų išdo sekretorius, kreipėsi į Anglijos premjerą Attlee, kad paleistų 11,000 žydų, kuriuos anglai laiko belaisvių stovyklose Cypruso saloje. Anglijos valdžia nieko neatsakė į Morgenthau prašymą.

Tie žydai pirmiau slapta plaukė į Palestiną. Anglai juos sugaudė ir suvarė į belaisvių žardžius.

ORAS.—Būsią šilčiau.

Washington. — Republikonas kongresmanas W. Judd smerkė valstybės sekretorių Marshallą, kad jis andai patarė priimt komunistus į Kinijos valdžią.

London. — Anglijos valdininkai sakė, kad juos "erzina" Hollandijos karas prieš Indoneziją.

Keli Čiango Ministrai Norėtų Taikytis su Komunistais

Nanking, Kinija. — Naujasis tautininkų premjeras Sun Fo pareiškė: — Mes turime kovoti, iki pasieksime garbingą taiką (su komunistais - liaudininkais.)

Sun Fo ministrų kabinetas susideda iš tautininkų. Keli ministrai stoja už taikos derybas su komunistais. Suprantama, kad pirma turėtų pasitraukti diktatorius - prezidentas Čiang Kai-šekas.

— Bet jeigu Čiang Kai-šekas pasitrauktų, tai generalai ir armijos, galvatrukėčiai lenktynuodami, bėgtų pas komunistus, — sakė vienas aukštas tautininkų vadovas.

Šimtais Milionų Marshallo Dolerių Holandija Terioja Indonezijos Respubliką

Paryžius. — Pirmieji Marshallo plano metai davė Hollandijai \$412,000,000 ir holandams Indonezijoje dar \$84,000,000.

Tuos 496 milijonus Amerikos dolerių Holandija naudojo kariniams pasiruošimams užpulti ir žudyti tautininkų Indonezijos respubliką.

Dabar Holandija išvien su kitais Marshallo plano šelpiamais Europos kraštais apskaičiavo, kad sekamais metais Holandijai reikės jau 506 milijonų, 900 tūkstančių dolerių iš Marshallo fondo.

MILŽINIŠKAS RAKIETINIS SOVIETŲ LĒKTUVAS TOLI PRALENKIA GARSO GREITĮ

Berlin. — Sovietų Sąjunga turi pirmą pasaulyje vairuojamą milžinišką raketinį lėktuvą, skrendantį daug greičiau už garšą, — rašo sovietinis žurnalas Vokrug Svietą (Aplink Pasaulį).

Jis taipgi praneša, jog Sovietų Sąjunga daugmėniškai stato ir naujus didžiuosius lėktuvus, panašius kaip didžiausi amerikiniai bombonašiai. Tie sovietiniai lėktuvai turi po keturis motorus, kurių kiekvienas išvyso po 2,200 arklių jėgų. Jų greitis — 320 mylių per valandą.

Atmesta C. Marzania Apeliacija 4 Teisėjų Balsais prieš 4

Washington. — Aukščiausiasis Jungtinių Valstijų Teisėjų Tėlas atmetė Carlo Marzania apeliaciją.

Federalis apskrities teismas pirmiau pasiuntė Marzani, buvusį valstybės departamento valdininką, į kalėjimą 1 iki 3 metų. Jis baudžiamas už tai, jog kai aukštesnis valdininkas 1946 m. užklauzė, ar jis komunistas, tai Marzani užsigynė. Marzani buvo nuteistas pagal profesionalių šnipų liudijimus.

Aukščiausio Teismo teisėjas Wm. O. Douglas dabar susilaikė nuo balsavimo. Keturi teisėjai balsavo už žemesniojo teismo sprendimo panaikinimą, o keturi kiti už bausmės patvirtinimą Marzaniui. Taip ir nu-puolė jo apeliacija.

Aukščiausias Teismas jau trečią kartą atsisakė persvarstyti nuteisimą, advokato Leono Josephsono, kuris įkalintas 1 metams už tai, kad atsisakė liudyti kongresmanų Neamerikin. Veiklos Komitetui. Tuom Josephsonas, girdi, paniekė-nes Kongresą.

Aukščiausias Teismas Atmetė Apeliacijas Nusmerktų Japonų, Karinių Kriminalistų

Washington. — Aukščiausiasis Jungtinių Valstijų Teismas atmetė apeliacijas nusmerktų pakartai, septynių japonų karinių kriminalistų.

Kadangi juos nusmerkė karinis vienovlikos talkininkų teismas, tai amerikinis teismas neturi galios pakeisti tą nuosprendį, kaip

Indonezų Respublika Prašo Ameriką Sulaikyti Paramą Užpuolikams Holandams

Amerikos Atstovas Jungt. Tautose Sako, Kad "Negalima" Būsią Priverst Holandus Pasitraukt iki Senųjų Linijų

Washington. — Indonezijos respublikos atstovas dr. D. Soemitro prašė Jungtines Valstijas sustabdyti Marshallo plano paramą Holandijai, kuri dabar karu užpuolė naikinti indonezų respubliką. Soemitro taipgi ragino Ameriką sulaikyti bet kokią kitą paspirtį užpuolikam holandams.

Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas Robertas Lovettas sakė Soemitru, kad ši šalis "labai susirūpinus" dėl holandų

Indonezai Pradedą Sulaikyt Holandus

Batavia, Java. — Holandų armija ir marininkai iš pradžių, kiek norėjo, maršavo pirmyn per Indonezijos salas Javą ir Sumatrą. Nes Indonezijos respublika buvo iš pasaly užklupta ir nepasiryžusi gintis. Bet an-tradienį indonezai jau pradėjo veikliai priešintis įvairiuose frontuose, net savo sostinėje Jogjakartoje, kuri holandai buvo urmu užpuolė ir užėmė.

Holandai paėmė Turėną ir prisiartinio prie Jepu, respublikos žibalo centro, Javoje, ir užėmė Soloką, už 40 mylių nuo Bukittinggi, svarbiausio respublikiečių miesto Sumatroje.

Užsimušė Buvęs Valdininkas Laurence Duggan

New York. — Laurence Duggan, buvęs Amerikos valstybės departamento valdininkas, išsoko ar nukrito pro langą nuo 16-to aukšto ir užsimušė.

Raudonbaubiškas kongresmanų Neamerikin. Veiklos Komitetas įtarė Dugganą, būk jis išdavinęs valdžios slapybę vadina-miems "sovietiniams šnipams."

Paskutiniu laiku L. Duggan, 43 metų, buvo direktorius Tarptautinės Apšviet. Instituto.

INDONEZAI ATGRIEBĖ SOSTINĖ

Paryžius, gruod. 21. — Indonezijos respublikos atstovas pranešė Jungt. Tautų Saugumo Tarybai, kad indonezai jau atkariavo savo sostinę Jogjakartą, Javos saloje.

Holandai netikėtu, pasalinu smūgiu buvo užėmė Jogjakartą praeitą sekmadienį.

karti, yra buvusieji Japonijos premjerai Hideki Tojo ir Koki Hirota.

Gen. MacArthuras nusakys, kada įvykdyt jiems mirties bausmę.

Pakars Kitą Amerikoną Už Japonų Nužudymą

Sapporo, Japonija. — Karinis amerikonių teismas nusmerkė pakart savo karėivį Albertą Moralesą, kuris nužudė japoną, jankių klubo tarnautoją.

Praeitą savaitę buvo pakartas jankis, kuris plak-tuku užmušė keturis japonus.

Talca, Čilė. — Susidūrus auto - busui su sunkvežimiu, užmušta 7 žmonės.

Indonezai atsišaukė į visas Azijos tautas padėti jiems prieš holandus.

Tokio, Japonija. — Nuo nešvarių difterijos čiepu mirė 60 japonų vaikų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. - Tel. STag 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secy.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at
Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Suvaldyti Bestijas!

Indonezijoje prasidėjo karas, — karas, uždegtas Holandijos imperialistu. Holandijos imperialistai, beje, skaito didžiąsias krikščionims, — siemet per Kalėdas, taigi, jie atliks tokį krikščionišką darbą, kuriuo slykštės kiekvienas žmogus, kiekviena tauta.

Jau per tūlą laiką Indonezijoje buvo savotiška ramybė, — buvo nustatyta laikinas rubežius tarp Holandijos ir Indonezijos. Tasai rubežius buvo nustatytas Jungtinių Tautų komisijos tuomet, kai Holandijos imperialistai buvo praėjusią žiemą pradėję ten kariuoti.

Dabar tą ramybę imperialistai sudrumstė savo žiauriu užpuolimu ant respublikos miestų, ant respublikos valdžios, ant respublikos kaimų.

Holandija skelbia, būk ji nekariaujanti prieš indonezus, būk ji tik paleidusi policiją veiksmams, kad ši suvaldytų "respublikiečius banditus." Šitie "policiniai veiksmai" buvo toki: Holandijos imperialistai išsodino lėktuvais parašūtintikus respublikos sostinėje, Jogjakarta mieste, suėmė respublikos prezidentą Sokarno, premjerą Mohamedą Hattą, užsienio reikalų ministrą Hadjį Agoes Salimą ir kitus aukštus valdžios pareigūnus. Nuleisti ginkluoti parašūtintikai užpuolė ant policijos ir milicijos, ją nuginklavo, suėmė nelaisvėn visas respublikos karines jėgas.

Taip įvyko Javos saloje. Sumatroje, kaip praneša žinių agentūros, dedasi tas pats. Žodžiu, visoje Indonezijoje holandai imperialistai pradėjo kariuoti prieš respublikiečius, siekdami respubliką panaikinti ir valdyti Indoneziją, kaip valdė prieš antrąjį pasaulinį karą.

Atsiminkime tai: holandai imperialistai nėra tvirti prieš tvirtesnę jėgą, prieš ginkluotus žmones. Karo pradžioje japonai, užpuolę Indoneziją, galima sakyti, be didesnės mūšio holandus iš ten negarbingai išvijo, pastarieji negalėjo atsilaikyti. Indonezija buvo išvadauta tik tuomet, kai Jungtinės Tautos—vyriausiai Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga japonus sumušė, sutaskė.

Dabar holandai plėšikai jau ir vėl tvirti, galingi, "skabrūs". O jie galingi dėl dviejų priežasčių: (1) indonezai neginkluoti, — mažai turi ginklų, o lėktuvų dar mažiau; (2) holandams Amerika teikė tvirtos pasipirties, einant Marshallo planu. Amerika holandus apginklavo. Amerika holandams pirmiau skolino, dabar aukoja pinigų. Už tuos dolerius holandai apsiginklavo ir dabar pasiryžę išnaudo pavergti apie šimtą milijonų gyventojų!

Negalima, aišku, nieko gero pasakyti ir apie respublikos valdžią, vadovaujamą prezidento Sokarno (dabar jis yra holandų kalejime). Tai buvo lepiška valdžija. Tai buvo valdžija, kuriai nerūpėjo krašto reikalai ir nepriklausomybė. Tai buvo valdžija, kuri garsiai didžiavosi pasauliui, kad ji esanti anti-komunistinė.

Prieš tūlą laiką, atsimenama, Indonezijos liaudis, vadovaujama komunistu, matydama, kaip Sokarno broliuajasi su Indonezų priešais holandais imperialistais, pradėjo prieš jį kovoti. Kai kur ji užėmė istisus miestus.

Indonezijos komunistai matė, jog tik griežta kova prieš Sokarno ir jo netikusią valdžią gali išgelbėti Indonezijos nepriklausomybę nuo Holandijos bestijų.

Ką gi tuomet matėme? Tuomet prezidentas Sokarno, pasikvietęs indonezų tautos priešus, holandus, pradėjo karą prieš komunistus. Dabar matome, kas vyksta!

Sokarno galėjo šaukti, kiek tik jis norėjo, jog jis nesąs komunistas, — tuomi imperialistų nepasotino. Godūs imperialistiniai plėšikai, kaip alkanas vilkas, tik laukė progos, kurią galėtų sulieisti savo kruvinas iltis į indonezų tautos kūną, kad pasisotinti.

Kaip gi visa tai atsiliepė į platų pasaulį ir į pačią Holandijos liaudį?

Kultūriškasis pasaulis, žmoniškasis pasaulis, slykštisi visu tuo holandiškų bestijų "žygiu." Indijos Nehru pareiškė, jog šis begėdiškas, žiaurus holandų imperialistų elgesys neskaniai imperializmui atsilieps visoje Azijoje.

Kinijos liaudis, kovodama savo neprietelių ir imperialistų bėrą Čiang Kai-šeką, be abejojimo, šituo Holandijos imperialistų darbu ne tik slykštės, bet jis bus jiems įkvėpimu didesniai, ryžtingesniai žygiui už Kinijos laisvę ir nepriklausomybę.

Pačioje Holandijoje, pranešimai sako, socialistai, veikdami išvien su klerikalais, atsiskaidė į to krašto darbuonių narius, kad jie neklausytų komunistų, raginančių protestuoti prieš savo valdžią dėl jos bestijų žygių. Vadinasi, Holandijos socialistai eina išvien su budeliais, Indonezijos mėsintojais. Tik komunistai ten pasiliko ištikimi savo principui, — principui kovoti prieš imperializmą, nepaisant, kokios tautos jis bebūtų.

Ką darys Jungtinės Tautos? Šiuos žodžius rašant, yra šaukiamas nepaprastas Saugumo Tarybos posėdis, kuriame specialiai bus svarstyta Holandijos agresija prieš Indoneziją. Žiūrėsime, ką gi Saugumo Taryba nutars. Ši taryba, atsimenama, kadaise daug triukšmo sukėlė dėl nekalo, — dėl Persijos, — kuomet jai negrūmojo joks pavojus būti užplutai. Žiūrėsime, ar ji turės drąsos pasakyti griežtą žodį prieš ho-

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KODĖL TAIP LĖTAI EINA PABĖGĖLIŲ GA-BENIMAS AMERIKON?

Šį klausimą aiškina BAL-Fo bosas kunigas Končius. Jis rašo:

Tremtinių atvežimas vyksta labai lėtu tempu. Visoje procedūroje per daug biurokratizmo ir nereikalingų formalumų. Komisijonieriams iki šiam laikui nepavyko šios masinės migracijos tinkamai sutvarkyti. Per praėjusius 5 mėnesius jau turėjo atvykti tik virš 40,000 žmonių, o teatvyko tik apie 2,000.

Iš IRO patyriau, kad iš jų pusės jokių kliūčių nėra. Jie gali duoti pakankamai laivų transportacijai. Jie galėtų per mėnesį 10,000 ir daugiau tūkstančių tremtinių pervežti.

Komisija, atrodo, dar ilgai savo veiklos neišvystys. Per pirmuosius metus, t. y. iki 1949 m. liepos 1 d. tegalės atvykti tik apie 30,000 žmonių. Numatyti atgabenti 70,000 dar turės likti kitiems metams. Toji našta tada kris kitiems metams, nuo 1949 m. liepos 1 d. iki 1950 m. liepos 1 d. Dėl to mes esame labai susirūpinę.

Mums rūpi, kad Kongreso įstatymas būtų tinkamai vykdomas, kad 205,000 tremtinių ir atatinamas lietuvių nuosimtis per nustatytą laiką tikrai atvyktų.

Toliau Končius rašo, kad jis lapkričio 30 dieną dalyvavo katalikų arkivyskupų atstovų susirinkime, kuris išrinko komisiją pasikalbėti su Displaced Persons komisijonieriais tuo reikalu. Pasikalbėjimas įvykęs gruodžio 10 dieną. Bet apart komisijonierių pažadėjimo pabėgėlių gabenimą pagreitinti, nieko daugiau tas pasikalbėjimas nedavė. Kun. Končius matyt, yra nepasitenkęs. Jis net sako:

"Ankstesniais komisijonierių pasižadėjimais esame suvilti. Pav., kad ir per gruod. mėnesį buvo pažadėta, kad atplauks penki laivai. Dabar paaiškė, kad atplauks vos du laivai, kuriuo vienu atvažiuos 500 asmenų, o kitu tik 300" (Dabbininkas, gr. 14 d.).

LIETUVIAI BIJO BRAZILIŠKOS 'PEKLOS'

Brazilijos žinios tūlas Iz. Privalis skundžiasi, kad labai mažai "dypukų" teatvyksta Brazilijon. Vokietijoje gyvenę pabėgėliai įsivaizduoja Brazilijoje gyvenimą panašų į peklą ir todėl geriau emigracijai pasirenka kitus, kraštus. Privalis rašo:

Kodėl lietuviai bijo Brazilijos? — Tik prisiminkime Lietuvoje populiarūs posakius — Karšta, kaip Brazilijoje; juodas, kaip Brazilijoje; uodų ir gyvačių, kaip Brazilijoje; gyvena, kaip Brazilijoje... O tam braziliskam gyvenimui pavaizduoti skurdžiausias Kauno užkampis žaliame Kalne pravadinamas "Brazilika"... Tiems posakiams pagrinda davė pirmųjų mūsiškių ateivių, iš Lietuvos paleistų be jokios globos ir čia vienoje kitoje fazijoje vergų gyvenimą gyvenusių, aimanos. Taigi, ši baimė turi šaknis. Ir pir-

landiškus bestijas? Ar ji turės užtenkamai iniciatyvos ir priemonių jiems suvaldyti? O suvaldyti jie reikia.

Didžiulę rolę šiame reikale gali suvaldyti Jungtinių Valstijų vyriausybė. Tegu tik ji griežtai pasako plėšikiams, kad šie liautųsi kariavę, ir jie liausis.

Tegu tik Amerika greit nutraukia šelpus Holandijos kapitalistus, na, ir šie tuojau nuleis savo sparnus.

Mes raginame mūsų vyriausybę tai padaryti tuojau, nedelsiant.

Bestijos turi būti suvaldyti!

mieji "DP" jau nevienas spėjo parašyti draugams apie baisiausius žvėris, uodus, gyvates, kurių tikriausiai dar nematė, apie perdėtus savo vargus ir visokias kitas negeroves...

Be to, kaip atrodo, tai ir Brazilijoje esama nesantikos tarpe senųjų ir naujųjų imigrantų. Privalis sako:

Kitą nelaimę nežarnumas santykių tarp naujai atvykstančių ir nuo seniau čia gyvenančių tautiečių.—Juk, ar ne kvailai skamba naivesniųjų "DP" pasigyrimai, kad prieškariniai ateiviai desimtmečiais nuo jų atsilikę! Lygi ir senųjų nuomonė, kad naujokai 20 metų iki jų "nedaugę"... Nesąmonės! Juk išgeriam, rodos, ir vieni ir antri...

REIKIA VISIEMS KOVOT PRIEŠ ŽEMINAMĄ LIETUVIŲ VARDĄ

Kanados lietuvių Liaudies Balsas rašo:

Nauji lietuviai Kanadoje pagarsėjo nelabai geriais darbais. Štai šiomis dienomis tūlas Matulevičius nušovė savo buvusį samdytoją Gudavičių, o jo žmonai suvarė tris kulkas iš vokiško revolverio. Kiek anksčiau A. Virbičkas nušovė jauną lietuvaite Stonkiute. Sudbury nuėstas kalėjiman trims mėnesiams Viktoras Dumšaitis, kurs norėjo surengti "teismą" tūlam S. Popovui. Pas Dupšaitį rastas vokiškas revolveris ir amunicijos. Ilamiltene, Toronte ir Winnipege nekuri nauji lietuviai kėsinosi su peiliais. Tai tik keletas pavyzdžių, kurie toli gražu nėra viskas.

Mes nemanome, kad minėti įvykiai persto visus naujus lietuvius tokioje šviesoje. Mes esame tikri, kad ir nauji lietuviai neužgiria tokių metodų. Mes, tačiau, norime atkreipti atydą į tai. Prieš tai reikia viešai kalbėti. Tokie įvykiai patenka į vietinę spaudą, "išgarsina" lietuvių vardą. Ypatingai jie meta tamsų šešėlį ant DP.

Mes gyvename Kanadoje virš 20 metų. Turėjome asmeninių ir politinių nesuipratimų, ginčų ir barnių, bet niekad niekas nepanaudojo tokių baisių žygių.

Kiekvienas turi teisę turėti savo pažūras, pasirinkti draugus ir drauges. Nei vienas neturi teisės atimti kitam laisvės ar gyvybės dėl to, kad jis nesutinka su juo, nenori būti idėjiniu ar asmeniniu draugu.

Tokius darbus turi visi pasmerkti, o ypatingai naujų ateivių spauda ir organizacijos. Jie žemina Kanados gyvenimo tarpe lietuvių vardą. Už tų išsigimėlių darbus turės nešioti juoda dėmę visi lietuviai, o ypatingai naujai atvykusieji.

Pilnai sutinkame su šiomis sveikomis Liaudies Balsu mintimis. Mes irgi jau seniai raginame pačius "dypukus" tuojau atsiriboti nuo kriminalinio elemento. Su tuo elementu draugavimas ir dar bandymas jį pridengti yra didelis nusidėjimas prieš visus lietuvius, kurie iki šiol Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje yra išlaikę labai puikų vardą.

Šiame atsitikime labai sunkiai nusideda klerikalų,

smetonininkų ir menševikų laikraščiai, kurie bando įkalbėti Amerikos lietuviams, kad tarpe pabėgėlių nesiranda hitlerinių kriminalistų. Vietoj tokius kriminalistus iškelti aikštėn ir atskirti nuo padorių ir švarių pabėgėlių, tie laikraščiai padeda tiems kriminalistams igauti įtakos ir patekti Amerikon.

BIJO TRUMANO IR SOCIALIZMO

Reakcinė spauda Trumano ir demokratų laimėjime mato Amerikos socializmo laimėjimą. "Saturday Evening Post" gruodžio 4 dieną savo įvedamajį (editorialą) pavadina: "Argi Mes su Trumanu Nusipirkome Socializmą?" Ir rašo:

"Prezidentas susirišęs su tokiais karštuoliais, kaip išrinktasis senatorius Humphrey iš Minneapolisio, kuris nori pietinėms valstijoms įgerklę įgrūsti taip vadintamas civilines teises. CIO tikėsis be delsimo atsaukimo Taft - Hartley įstatymo. Kitos spaudimo grupės nuolat primins Trumanui jo pažadėjimą pravesti kainų kontrolę, randų kontrolę, namų statymo ir sveikatos apsaugos programą."

Ir tai visa, suprantama, "Saturday Evening Postui" labai panašu į socializmą. Dar daugiau, jam atrodo, kad tai viską pravedus gyveniman, mes jau Amerikoje turėtume "policinę valstybę."

Šypsenos

Pastaba Kalėdų Diedukui

Motina su vaiku dar menko amžiaus vaikštinėja po miestą. Jiems priėjus prie didelės krautavės durų, kalėdų diedukas klausia vaiko: "Ką tu, mažyti, nori, kad tau kalėdų diedukas atneštų kalėdoms?"

Vaikas labai įtikinančiai sako jam: "Noriu pačiužų, čiuožti ant ledo, elektrinio traukinio ir šautuvo."

Kalėdų diedukas sako: "Gerai, vaike, būk linksmas ir lauk kalėdų, aš tau visas dovanas atnešiu."

Senis užtvirtinančiai sako, kad jis niekad nepamiršta.

Už poros dienų motina ir vaikas ir vėl žioplinėja po kištą dalį miesto, čia taigpi kalėdų diedukas klausia vaiko, ko jis nori gauti kalėdoms. Vaikas, suraukęs kaktą, sako: "Tu, senas šlope, aš jau tau pirmiau sakiau, ko aš noriu, tai ko dabar ir vėl klausai, ar jau pamiršai?"

Įvykis Traukinyj

Du kaimiečiai pripulomai pateko į traukinį, kurie nebuvo važiuavę gelžkelio traukiniu ir niekad nėra matę didiesčio. Sėdi jie abu minkštoje sėdynėje ir nedrąsiai kalbasi apie puikų traukinį ir kaip smarkiai jis galėtų bėgti. Tik štai prieina prie jų pardavinėtojas visokių saldinių, sausainių, vaisių ir bananių. Kaimiečiai bananių taigpi nebuvo matę, ir su nuostaba klausia pardavėjo, ar galima jas valgyti? Pardavėjas sako: "Taip, tik reikia lūpyną nulupti."

Na, tai gerai, nusiperka jie po keletą bananių. Vaziuojant vienas pirmiau nulupa ir suvalgo, ir kaip tik tuo laiku traukinys įlenda į tunelį. Ir per kokį techninį ar šiaip netikslumą nežiebė žiburys. Kaimietis, kuris suvalgė bananę, riktėlojo: "Jonai, ar tu suvalgei bananę?" Jonas atsako, dar ne. "Tai gerai, ir nevalgyk, aš suvalgiau, štai man akys aptemo, kad nieko nematau." Surinko I. U.

LAISVĖS VAJUS

Brooklynas gražiai kyla punktais, bet vis pasilieka toj pačioj vietoj, nepralenkia Newarko nei Chicago. Brooklynui šį sykį pasidarbavo Ant. Balčiūnas ir Pranas Buknys.

Iš Philadelphia, Pa., gavome atnaujinimų nuo J. Rainio ir A. Smitho.

J. Grybas, iš Norwood, Mass., prisituntė dvi naujas prenueratas ir atnaujinimų. Jis vėl įsoko į laimėtojų skyrių.

S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa., gražiai pakilo punktais. Jis pralenkė keletą vajininkų ir įėjo į laimėtojų skyrių. Prisiuntė pluoštą atnaujinimų.

So. Boston, Mass., mažai iš ten gauname žinių. Šį sykį pasidarbavo J. Sukis.

J. Daujotas, E. St. Louis, Ill., prisituntė naują prenuerata.

Kontestantų surašas šiandien stovi sekamai:

	Punktai
L. Prūseika, Chicago, Ill.	6436
R. & K. Žukauskai, Newark, N. J.	5384
Brooklyn Vajininkai	4588
Wm. Patten, Philadelphia, Pa.	3819
LDP Klubas, Elizabeth, N. J.	3451
M. Svinkūniene, Waterbury, Conn.	2912
D. G. Jusius, Worcester, Mass.	2545
Hartfordo Vajininkai	1926
S. Penkauskas, Lawrence, Mass.	1404
J. Grybas, Norwood, Mass.	1394

S. Kuzmickas, Shenandoah	1259	V. J. Valley, New Britain	252
P. Anderson-L. Bekis, Rochester	1249	H. Zukienė, Binghamton	240
Geo. Shimaitis, Brockton	1118	J. Daujotas, E. St. Louis	196
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	981	A. Gudzin, Scotia	168
A. Lipčius, Chester	896	Geo. Brankis, Pontiac	168
LLD 2 kp., So. Boston	808	LLD 77 kp., Cliffsides, N. J.	140
Bridgeport Vajininkai	769	A. Navickas, Haverhill	140
P. Slekaitis, Scranton	757	A. P. Pambruskas, Haverhill	132
P. Bečis-F. Klason, Great Neck	744	V. Wall, Wilkes-Barre	130
J. Balsys, Baltimore	702	J. Urbanas, Pittsburgh	116
S. Puidokas, Ruppord	664	A. Kubilskis-P. Walkins, Coal Center	112
R. Ramanaukas, Minersville	638	Mary Slekis, Gardner	112
Anna Bernat, Los Angeles	635	S. Kirslis, Bridgewater	112
LLD Motery Sk., Binghamton	652	V. Sutkienė, San Francisco	112
J. Blažonis, Lowell	520	Alex Shatro, Aliquippa	112
C. K. Urban, Hudson	448	J. Matačiūnas, Paterson	84
S. Sharkey, Easton	406	LLD 198 kp., Oakland	56
V. Padgalskas, Mexico	364	Alex Shatro, Aliquippa	56
M. Janulis, Detroit	359	V. Smalstienė, Detroit	56
A. Valinčius, Pittston	356	S. Tvarijonas, Detroit	56
S. Tvarijonas, Detroit	336	J. Adams, Grand Rapids	56
J. Didjun, New Haven	308	J. Zebrys, Cleveland	56
J. Simutis, Nashua	305	K. Valaika, Cleveland	28
LLD 75 kp., Miami	280	I. Klevinskas, Scranton	27
S. Kirslis, Bridgewater	252		

Sekami vajininkai pakilo punktais su atnaujinimais: K. Valaika, Cleveland, Ohio; Alex Shatro, Aliquippa, Pa.; S. Puidokas, Rumford, Me.; D. G. Jusius, Worcester, Mass.; C. K. Urban, Hudson, Mass.

Nuo pavienių skaitytojų, M. Krunglienė, Woodhaven, N. Y., pridavė naują prenuerata.

Aukų gavome sekamai:

Po \$5: St. Raubickas, Washington, D. C., Mike Lingas, Toronto, Canada.

Po \$3: W. Gudaitis, E. St. Louis, Ill.; Mrs. V. Pazarskas, Chicago, Ill.

Ed. Stega, Worcester, Mass., \$2.
Mrs. V. Vaškis, Quincy, Mass., \$1.50.

Po \$1: J. Senkus, Worcester, Mass.; J. Dereškevičius, Shenandoah, Pa.; J. Yana v a g e, Shenandoah, Pa.; J. Sadauskas, Marlboro, Mass.; Jurgis Raulinavičius, Sao Paulo, Brazil; V. Šabeika, B'klyn, N. Y.

Aukomis biudžeto užtikrinimui sukelta sekamai:

Philadelphia, Pa. . \$273.00
Brooklyn, N. Y. 225.00
Hartford, Conn. 223.55
Detroit, Mich. 147.00
Binghamton, N. Y. 146.05
Chicago, Ill. 102.50
New Britain, Conn. 93.00
Worcester, Mass. 85.50
Pittsburgh, Pa. 62.50
Rochester, N. Y. 46.75
Elizabeth, N. J. 36.00
San Francisco, Cal. 35.00
Newark, N. J. 29.50
Waterbury, Conn. 29.40
Norwood, Mass. 28.00
Scranton, Pa. 27.00
Baltimore, Md. 25.50
Oakland, Cal. 25.00
Wilkes-Barre, Pa. 21.00
Lawrence, Mass. 21.00
Stamford, Conn. 13.00
Seattle, Wash. 12.00
Great Neck, N. Y. 12.00

Rumford, Me.	11.50
Miami, Fla.	11.00
Mexico, Me.	11.00
So. Boston, Mass.	10.50
Cleveland, Ohio.	10.00
Jersey City, N. J.	10.00
Lewiston, Me.	10.00
Los Angeles, Cal.	10.00
Lowell, Mass.	10.00
Easton, Pa.	10.00
Bridgewater, Mass.	9.00
Shenandoah, Pa.	9.00
Paterson, N. J.	8.00
Bridgeport, Conn.	8.00
Coal Center, Pa.	7.50
Saginaw, Mich.	6.00
Eddystone, Pa.	6.00
New Kensington, Pa.	6.00
Brockton, Mass.	5.50
New Haven, Conn.	5.00
Auburn, Me.	5.00
Minersville, Pa.	4.00
Hudson, Mass.	4.00
Washington, Pa.	3.00
Haverhill, Mass.	3.00
Williamsport, Pa.	3.00
Scotia, N. Y.	3.00
Nashua, N. H.	3.00
Gardner, Mass.	3.00
Aliquippa, Pa.	2.00
Cliffsides, N. J.	1.00

Dėkuojame pavieniams skaitytojams už naujas prenueratas, vajininkams už pasidarbavimą ir prisijustas aukas, ir geriem prieteliams, kurie gražiai parėmė savo dienraštį finansiskai.

Šią savaitę dar tilps rezultatų. Bet norime priminti, kad vajus eina prie užbaigos, tad prašome pasiskubinti su naujom prenueratom.

Laisvės Administracija.

Siūloma Pagerinti Sąlygos Geležinkeliečiams

Washington. — Patariamoji prez. Trumano komisija siūlė sutrumpinti darbo savaitę geležkeliams darbininkams nuo 48 valandų iki 40 ir pakelti algą 7 centais valandai.

Milijonas tų žmonių dirba ne pačiuose traukiniuose.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mūsų mielių žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tikrai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokite žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Vaikų Laiškai Šventajam Klaus'ui ir Tikrovė

Pirm Kalėdų visa komercinė spauda užpildyta barzdūniais Kalėdų Diedukais arba mūsų šalyje vadinamais „Šventaisiais Klaus'ais“, stovinčiais prie kalnų visokių gėrybių. Nueina vaikai į krautuves su motinomis — tas pats. Ten vaikai jau mato tuos „šventuosius“ gyvais, kalbančiais, paguodžiančiais.

Tuomi pratinami vaikai tikėti mytui. Jie pripranta laukti ko nors šventiško. Tačiau ne visus „šventaisius“ atsimeina. Skaudžiausia, kad pamiršta reikalingiausius. Kaipgi atsimins visus, kad jis įrengtas ir palaikomas tam, kad svetąs prekes išpirtų. Ir vaikus veda pasižiūrėti, didžiulioje, tie, kurių kišeniai pilni ar bent ne visai tušti. Vedasi patirti vaiko atvirą mintį, pasidairyti, kad geriau galėtų pritaikyti dovaną pagal savo vaikių pageidavimą ir savo išteklių.

Jie tik Pažiūrėti Gali

Tačiau su tais turinčiais iš ko pirkti, kartais už paskutinius, nuo vaiko duonos nutrauktus centus, reikalingais uždaviniais vedinas ir tos motinos, kurios neturi iš ko pirkti vaikams dovanų. Kurios neturi pinigų ne tik žaisliukams, bet dažnai nei būtiniausiame drabužiui ar avalynėi.

Tokios motinos nueina vildamosios, kad gal ras kas nors nupigintą — juk skelbiamą tokiu dideliu išpardavimu. Kita tikisi, kad gal jos vaiko gabūs atsakymai „šventajam“ patrauks kokio geradarijo domę ir gal padovanos jam ką nors. Jos girdėjo ar spaudoje skaitė, kad pasitaiko tikrų labdarinių. Ir dažniausiai būna šiokių tokių mažniekių nuometama propagandos sumetimais ar firmos pasigarsinimui.

„Šventasis Užmiršo“

New Yorko paštan kas metai prisiunčiamas tūkstantčiai laiškų, antraštuotų: Santa Claus, North Pole, N. Y., arba U.S.A. Tarpe gaunamų su visokiais prašymais, randasi ir tokių, kurie primena, kad „šventasis“ pernai juos užmiršo. O kiek tokių nerašiusių pasilikto užmirštų?

Šitas vaikų pradžiuginimo šventėmis jausmas pavirsta į kartybę užmirštiejiems. Nerėikia didelio jausmingumo suprasti, kaip jaučiasi tų vaikų tėvai, kurie negalėjo vaikučių apdovanoti.

„Šventasis“ turėtų būti visiems, arba jo nebūti visai.

„Mama Nieko Nenupirks“

Skaudžiausia, kuomet liekasi užmirštais prašiusieji duonos, drabužio, avalynės. O tie dažniausiai ir negauna. Lengva bile kam numesti mažniekių ir pasigarsinti. Drabužių supirkimui šiandien reikia stambaus pinigų ir gero labdarinio. Pavyzdžiui, vienas 7 me-

tų vaikelis parašė „šventajam“, kad jo motina vaikučiams nieko nenupirks, nes „daktaras paima visus jos pinigus.“

Tokio vaikučio padėtis mums primena dainiaus (bene Vaičiūčio) gyvai pavaizduotą senosios Lietuvos kaimo skurdžiaus vaikūtį eilėse „Pro tvorą į sodą mūsų žiūrėjo vaikūtis / apdriskęs, išblyškęs visai. / Ir matė, kaip ponvaikai pūkūs žerėjo, kaip žaidė ir juokė visi jie linksmai...“

Nėra Priežasties Likti Užmirštais

Tik šiomis dienomis pranešama (einant pačių valdininkų pasisakymais), kad vien tik Kinijos Čiang Kaišeko valdžios ir Kinijoje karo palaikymui išleidome porą bilionų dolerių. Tikrovėje, sakoma, ta suma daug didesnė. Mokama ir Europoje tam, kad išlaikyti drebantčius visokius žmonių parazitus ant liaudies sprando.

Baisu parokuoti, kiek ten žmonės sutrukdomi nuo progreso ir pasigaminimo sau ir savo šeimoms duonos ir kitų reikmenų. Ir tuo patimi mes skurdiname savo biednuomenę, jos vaikus.

Mūsų šalyje yra ištekliausias. Nuo perkrautų prekių svyra lentynos. Niekam nėra reikalo likti „šventojų“ užmirštu. Kada nors pagerės ir mūsų „šventojų“ atmintis. Bet tai bus tuomet, kada paliausime išmokėti bilionus dolerių tam, kad žmonės kariautų. Kada išmoksime apie 20 bilionų dolerių per metus liaudies sukurto turto sulaikyti nuo ėjimo mažai grupei, o paskuti į gerovės fondą visiems.

Tai baisiai daug pinigų, mūsų dabartiniai „šventieji“ jokiū būdu neišnešiotų už juos gautų dovanų. Reikėtų daug naujų „šventųjų.“ Ir visi reikalingi dovanų, jas gautų. Taip bus tuomet, kuomet mes išmoksime darbuotis, balsuoti ir išrinkti progresyvius ir darbo žmonių atstovus į kongresą ir valdžion. A.a.

Vaisiai Mūsų Maiste

Vaisiai turi mūsų kūnui reikalingų mineralų ir vitaminų. Sveikatos ekspertai pataria kas dieną gauti vieną kartą citrinių vaisių ir bent kurių kitų. Citriniai vaisiai yra vyriausiu šaltiniu vitamino C. Pirmą vietą užima apelsinai (oranges) ir grapefruits, antrą — tomatai, trečią — kenuotas ananasas (pineapple).

Dalinai citrinius vaisius užvaduoja žali kopūstai, žali spinatai, žalios salotos. Po biskelį to vitamino turi tūlos kitos žalios daržovės.

Valdinė Apdrauda Našlaičiams, Našlėms ir Senų Vaikams

Praėjusią savaitę šiame skyriuje plačiai aiškinome, kas ir kaip gali gauti iš socialio saugumo fondų apdraudą senatvėje. Šiame kalbėsime, kokios kitokios paramos turite teisę gauti apart senatvės (ir nedarbo) apdraudos.

Svarbiausia sąlyga

Kad gauti apdraudą sau ar šeimai, asmuo turi būti dirbęs bent dalį laiko apdraustame darbe, kuriame dirbant iš jo algos išimtinę duoklę Social Security fondo.

Neapdraustų darbų ligšiol dar vis buvo labai daug, tarpe tų, žemės ūkio, tarnų ir tarnaičių privatiškuose namuose, ant svetimų šalių laivų ir ant tūlių naminių prekybinių - darbinų laivų, valdiškuose darbuose, ir daugelyje smulkių industrių ir prekybinių įstaigų.

Jeigu abejojate, ar jūs dirbate apdraustame darbe, nuėję į Social Security pasisakykite savo darbo rūši ir gausite pranešimą, ar esate apdrausta.

Kas gali gauti apdraudą?

Dėl senatvės pametę darbą 65 metų amžiaus ar senesni asmenys, vyrai ar moterys.

Pametusių darbą žmonos, kurioms jau suėjo 65 ar daugiau metų.

Pametusių darbą senų asmenų mažamečiai vaikai. Mirusių apdraustų jaunų ar senų asmenų našlės su nepilnamečiais vaikais.

Mirusių asmenų senos našlės.

Mirusių asmenų seni tėvai. Jeigu nei vieno iš tų giminių nesiranda, gali gauti vienkartinę sumą tas asmuo, kuris užmokejį apdrausto asmens palaikymo lėšas, jeigu pareikalas ne vėliau 2 metų po apdraustoj mirties.

Visokių apdraudų suma

Našlei, vaikams ar tėvams apdraudos išmokėsčiai, kaip kad ir gyviems seniesiems apdrauda būna išmokama pagal tai, po kiek dirbusis uždirbdavo ir kiek metų išdirbo apdraustame darbe.

Pilnai apdrausta skaitosi darbininkas bent kada nuo gruodžio 31-mos, 1936 metų, išdirbęs apdraustame darbe bent 6 bertainius — pusantrų metų (bertainis — trys mėnesiai arba ketvirtadalis metų) ir tame darbe uždirbęs nors po \$50 kas bertainis (ne mažiau \$200 metams) pirm suėjimo jam 65 metų ar pirm mirties.

Pilnai apdraustas darbininkas ir jo šeima turi teisę prie visų apdraudos skyrių, kurie numatyti tame įstatyme.

Pomirtinė apdrauda

Gavinys apdrausto darbininko, jauno ar seno, pomirtinės apdraudos, pirmoje vietoje eina jo išlaikytiems pavieniems vaikams,

jaunesniems 18-kos metų. Seka jauna našlė, jeigu nuo jos priklauso auklėjimas - priežiūra nepilnamečių vaikų, arba našlė 65 ar daugiau metų amžiaus, nežiūrint, ar ji su vaikais ar be vaikų.

Jeigu nėra turinčių teisę gauti apdraudą našlės nei vaikų, apdraudą gali gauti jo seni, nuo jo išlaikymo priklausę tėvai.

Apdraudą rokuoja taip:

Paties apdraustoj gavinys rokuojamas paėmus jo bendrą uždarbį. Nuo pirmųjų \$50 per mėnesį uždarbio rokuoja apdraudos po 40 nuošimčių, nuo sekamų \$200 po 10 nuošimčių. Paskui parokuoja, kiek metų išdirbęs ir taip gaunasi pamatinė suma apdraudos, kokią jis turi teisę gauti sulaukęs 65 metų amžiaus.

Jo žmonai, sulaukusiai 65 metų, skiria sumą prilygstančią pusei pamatinės jo apdraudos sumos.

Jo mažamečiams vaikams irgi po pusinę sumą jo pamatinės apdraudos kiekvienam.

Našlės gavinys yra trys ketvirtadaliai jo pamatinės apdraudos.

Našlaičių ar senų tėvų gavinys po pusę jo pamatinės apdraudos.

Pinigiškai sumos bus maždaug tokios mėnesiui:

Uždirbusio po \$50 per mėnesį:

Išdirbusio 3 metus apdraustoj mirusio darbininko: tėvo ar vaiko gavinys bus \$10.30, 65 metų našlės — \$15.45, našlės su vienu vaiku — \$25.75.

Išdirbusio 5 metus: tėvas ar vaikas gaus \$10.50, 65 metų našlė — \$15.75, našlė su vienu vaiku — \$26.25. Išdirbusio 10 metų: tėvas ar vaikas — \$11, 65 metų našlė — \$16.50, našlė su 1 vaiku — \$27.

Uždirbusio po \$100:

Išdirbusio 3 metus: tėvas ar vaikas gaus \$12.88, našlė — \$19.31, našlė su 1 vaiku — \$32.19. Už prisidėjusius išdirbtus daugiau metų teprisideda taip pat po labai mažą nuošimtį, kaip jau matėme aukščiau paduotame pavyzdyje, tad čia neverta pakartoti.

Uždirbusio po \$150:

Išdirbusio 3 metus: tėvas ar vaikas gaus \$15.45, našlė — \$23.18, našlė su vienu vaiku — \$38.63.

Uždirbusio po \$250:

Išdirbusio 3 metus: tėvas ar vaikas gaus \$20.60, našlė — \$30.90, našlė su 1 vaiku — \$51.50.

Tiems, kurie dar už daugelio metų pasens ar mirs gavinys bus šiek tiek padidėjęs, tačiau, jeigu įstatymas nebus pagerintas, niekam senatvėje nemokės virš \$56 vienam ir virš \$85 per mėnesį porai, nei virš \$70 našlei su vienu vaiku.

Pernai, 1947 metais, senatvės apdraudos po dižiausią sumą per mėnesį

Hitlerio Teorijos N. Y. Katedros Sakykloje

Mano kaimynuose gyvena daug italų kilmės amerikiečių. Italės sekmadieniais plaua ir džiovinina balnius. Žinant, jog jos yra krikščionės, kartą man užėjo mintis paklausti, dėlko jos, užuot ėjus bažnyčion, užsiima sunkiausiu namų darbu. Mano kaiminkėlė atsakė:

— Kitomis dienomis dirbu.

Nurodžiau jai, kad ir daugelis mano draugų taip pat dirba, bet sekmadieniais eina į bažnyčią. Priminiau, kad jos gimtojoje šalyje randasi Roma. Ji tuomet pasakė:

— Jūs, toliau nuo Romos gyvenusieji, ne gana žinote apie Romą, tad jos klausote. Mes geriau žinome, ką darome. Dievui aš galiu pasimelsti ir namie, o ką pasidarau, tai turiu sau. O tie pamokslai! — Save gerbianči moteris negali jų klausytis be pasipiktinimo.

— Argi? — Nueik, įsitikinsi. Jeigu nežinočiau, kad jos bute tarp dekoracijų savo vietą turi ir kryželiai, jeigu nemačiusi ant jos staliuko prie lovos maldų knygelės, paskaityčiau ją atejiste.

išmokoje Connecticut valstija — \$65.11, o mažiausia West Virginia, po \$15.08 per asmenį. New Yorkas išmokoje ne aukščiau \$46.99. Mirusio vaikams aukščiausia suma per šeimą buvo \$104.63, Washingtono valstijoje, o žemiausia — \$26.43, Missisipi valstijoje. New Yorkas išmokoje po \$98.02.

Atskirios valstijos, mat, dar turi savo speciališką taisyklę ir skirtingus uždarbius, pagal kuriuos gerinama ar skurdinama apdraustųjų darbininkų ir jų šeimų būklė.

Dar dėl senatvės apdraudos

Daugelis senatvėjusių, bet dar sveikų ir stiprių žmonių, sulaukę 65 metų tebeturi darbus ir nori juos dirbti. Jeigu jiems taip geriau, Social Security įstatymai neverčia darbo pamesti, bet ir apdraudos nemoka jam nei jo ar jos šeimai kol apdraustasis tebedirba. Pasirinkti galima tik vieną iš dviejų — darbą ar apdraudą, ne abu.

Nebedirbantiems seniems buvusių apdraustų, dabar mirusių asmenų šeimoms patartina nedelsiant neuiti į socialę apdraudos įstaigą pasitarti ir laiku atsiimti sau priklausomą dalį, nes už pavėluotą prašyti laiką apdraudos neįmoka. Nereikia laukti, kol nubiednėsite. Apdrauda nėra pašalpa. Tai jūsų taupmenys, prie kurių jūs turite teisę lygiai taip, kaip prie savo pasidėty pinigų banke.

Pomirtinės išmokamos vienodai — tūlais atvejais dalimis, kas mėnuo, o kitais vienkartinėmis sumomis. Visas tas taisyklės laikraštėje keblu išaiškinti. Tai išaiškins vietinė raštinė, jums ten nuėjus pasitarti.

Šeiminkėms

Šį skyrių veda E. V.

Brussels Sprouts su Sūriu 7 nedideli svogūnai — apie pusę svoro kopūstėlių

2 šaukštai sviesto pusę puoduko sutarkuoto American sūrio 2 šaukštai miltų pusę puoduko pieno po biskį druskos, pipirų, paprika, skystimo, kuriame virei daržovės.

Gerai nuvalyk, numazgok svogūnus ir kopūstėlius, perpjauk pusiau svogūnus, išvirk kartu su nedaug vandens, gerai uždengtame puode, iki bus gerai suvirę, apie 15 minučių.

Padaryk sosą: Ištirpyk sviestą dubeltavame puode, įmaišyk miltus, supilk pienu ir kitus pridėklus, pavirink, dažnai maišant. Pasikiau įmaišyk sūrį, užplik ant kopūstėlių ir duok valgyti karštus.

Apie Kiaušinius

Valdinis Mendirbystės Departmentas išleido lapelį, kuriame glaudžioje formoje teikia šeiminkėi informaciją apie kiaušinių rūšis (grades), dydį, svorį, rūšių praktiškiausiajį pritaikomumą vartojimui.

Bendrai imant: kiaušiniai rūšių AA ir A reikėtų vartoti keptant ar verdant vartoti be priemaišų. Maistui tinkamais ir praktiškais, nes pigesniais, vartoti pyraguose ir kitur priemaišui valguose yra rūšių B ir C kiaušiniai.

Kviečių daigai turi daug geležies ir vitamino B. Sudaiginti galima ir namie, jeigu gausite nepersenusius kviečius. Jie skanu ne vien tik idėti į „chop suey“, bet ir į bile šutinį, kurin dedi daržovių.

Razinkos, datulės, slyvos tinka beveik kožname grūdiniame patiekale, virtame ar keptame.

Today's Pattern

9440 SIZES 11-17

Užsakymą su 25 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Amelia Burba, 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

Los Angeles, Cal.

Iš Moterų Veikimo

Prie užbaigos 1948 metų noriu šį bei tą parašyti apie Lietuvii Moterų Apšvietos Klubo veikimą. Taipgi verčiau pažymėti apie skaitlingą moterų priešmetinį susirinkimą ir tūlus tarimus.

Iš valdybos ir komisijų raportų rodėsi, kad, nors veikimas ne per gausus, bet Moterų Klubas darbuojasi ir auksia kur tik yra svarbus reikalas.

Parengimo komisija išdavė raportą iš atsibuvusio bankieto lapkričio 14 d. Parengimas gerai pavyko ir pelno liko \$118.09. Taipgi komisija ačiavo visiem bendradarbiams, kurie draugiškai pasitarnavo bankietui.

Klubietės, kaip visados, taip ir šiuo sykiu neatsisakė nuo finansinės paramos svarbiems reikalams. Nutarė iš izdo aukoti Vilnius ir Laisvės dienraščių sustiprinimo fondams po \$10, ir Lietuvii Kultūrinio Centro reikalams Brooklyn, N. Y., \$10. Viso \$30.

9440 SIZES 11-17

Užsakymą su 25 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Amelia Burba, 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)— Treč., Gruod. 22, 1948

DIENOS ir NAKTYS

10—1—48

APYSAKA

—69—

(Taša)

— Labai dėkui, drauge generole, — pakartojo Saburovas ir, pirmas, ne pagal statutą, stipriai paspaudė Procenko ranką, užmiršęs net, kaip įprasta, pasakyti tradicinį sakinį "Leisite eiti?", apsisuko ir skubiai išėjo iš blindazo.

XXV

Nors sakoma, kad ilgesys ir kančia ilgina laiką, bet pirmosios trys dienos, kurias Saburovas išgyveno po atsitikusios su Ania nelaimės, pralėjo taip pat greitai, kaip ir visos Stalingrado dienos.

Kai jis vėliau mėgindavo prisiminti tų dienų savo dvasios stovį, jam kartais atrodydavo, kad buvo vien karas, kartais atrodydavo, kad buvo vien netekimo skausmas. Iš tikrųjų buvo ir viena ir antra, bet netekimo skausmas buvo toks nuolatinis, nepraeinąs, jog kaip tik dėl jo pastovumo retkarčiais jis lyg užmiršdavo jo buvimą.

Saburovas grįžo iš Procenko į savo batalijoną jausdamas būtinumą šiomis dienomis padaryti kažką labai didelio — tokio, ką paskui visą gyvenimą atsiminsi.

Tai, ką jie dabar darė, ir tai, kas jiems teks daryti vėliau, buvo jau ne vien didvyriškumas. Žmonėse, kurie gyne Stalingradą, atsirado pastovi, atkakli priešinimosi jėga, susidariusi kaip bendra pasekmė įvairių priežasčių, — ir to, kad dabar jau nebegalima kur nors pasitraukti, ir to, kad pasitraukti reikė šia pat beprasmiškai žūti, ir to, kad prieš artiūmas ir nuolatinis, beveik visiems vienodas pavojus virto je ne įpročiu, tai bent neišvengiamybės pojūčiu, ir to, kad jie visi čia, suspausti mažučiam žemės plotely, susigyveno viens su kitu taip, kaip negalėtų susigyvent bet kurioje kitoje fronto vietoje.

Visos šios aplinkybės palaipsniui ir sudarė tą atkaklią jėgą, kurios vardas buvo "stalingradiečiai", ir visą šio žodžio didvyrišką prasmę visur šalyje suprato žymiai anksčiau, negu jie patys pas save, Stalingrade.

Žmogų sunku tikėti bet kokia amžinybe: jo sąmonėje viskas turi kada nors priėti savo galą. Saburovas, kaip ir visi Stalingrade, realiai nežinodamas ir net nenumanydamas, kada tas viskas gali baigtis, kartu neįsivaizdavo, kad tas būtų amžina. Ir tą naktį, kai jis, sėdėdamas pas Procenko, greičiau pajuto, negu suprato, kad dabar kalbama jau ne apie mėnesius, o apie savaites ir, gal būt, net dienas, — galimos pergalės nujautimas suteikė jam naujų jėgų.

Papasakojęs Vaninui ir Maslenikovui apie vakarienę pas Procenko, Saburovas austant paliko juos vadovietėje, o pats išvyko į kuopas. Batalijone buvo jau ne tiek daug žmonių, ir jis nutarė pakalbėti su kiekvienu iš kiekvieno užkrėsti tuo besiantinančios pergalės jausmu, kurį jis pats patyrė.

Visą dieną ėjo mūšis. Vokiečiai savo elgesiu tą dieną lyg susitarė palaikyti Saburovo nujautimą. Jie bombardavo ir šaudė kažkaip savotiškai be sistemos, atakavo ypatingai dažnai ir skubiai, tarsi bijodamiesi, kad to, ko jie nepaįms šiandien, jiems jau nebūduos paimti rytoj, ir Saburovui atrodė, kad tai paskutiniai sunkiai sužeisto žvėries trūkčiojimai. Ir jis tuo džiaugėsi su kerštingumu žmogaus, vaikščiojusio du mėnesius šalia mirties, kaip tik dėl to, kas dabar prasidėjo.

Vienok ir tą dieną, ir kitomis pirmu žvilgsniu viskas atrodė po senovei: mūšiai tęsėsi nemažėjancia jėga, vokiečiai keturis kartus buvo užgrobę aikštelę tarp Koniukovo namo ir antros kuopos pozicijų ir kiekvieną kartą juos iš ten išmušė.

Saburovas elgėsi ypatingai atsargiai: galė, kai sprogdavo minos, slėpdavosi už mūro luitų, kai šalia imdavo blykčioti prieš snaperio kulkos, praleisdavo bombardavimus slėptuvėse. Sielvartas neprivertė jo ieškoti mirties. Jis norėjo gyventi pirmiausia dėl to, kad nekantriai ir įsitikinęs laukė pergalės — tiksliausio

ir įsakmiausio jos pasireiškimo. Jis laukė, kada galės iš vokiečių atimti štai tą, artimiausią aikštelę, tą namą, kurį atidavė prieš savaitę, tuos griuvėsius už jo, kuriuos senu papratimu vis dar vadinavo gatvėmis, ir paskui dar kvartalą, ir tolimesnę gatvę, — žodžiu, viską, kas buvo prieš jo akis.

Ir kada suvedavo dienos sąskaitas ir pasakodavo, kad užmušė dar du ir sužeidė septynis arba vienuolika žmonių; kad kairiajame sparne reikia du kulkošvaizdžius perkelti iš transformatinės būdelės griuvėsių į garažo rūšį, kad vietoj užmuštojo leitenanto Fedino gal būtų gerai paskyrus viršilą Buslajevą, kad įkyrėjo košė — būtų gerai jei iš ano kranto pristatytų nors susalusius bulvių; kad štai tokius reikia pristatyti medaliams, kol jie dar gyvi ir sveiki, — žodžiu, pasakojosi įvairius kasdieninius reikalus, apie kuriuos visados buvo kalbama, — būsimųjų didingų ir nuostabių įvykių nujautimas nepalikdavo Saburovo.

Ar prisimindavo jis tomis dienomis Anią? Na, jis neprisimindavo, jis ją visą laiką atsiminė, ir skausmas nedingo, neaprimo, ir ką jis bedarytų, visą laiką glūdėjo jame.

Jis žinojo, kad jei ji mirė (o jis buvo tuo beveik įsitikinęs), tai jau jo gyvenime daugiau jokios meilės niekados nebūbus. Niekados anksčiau negalvojęs apie savo elgesį, Saburovas ėmė stebėti save. Kaip tik dėl to, kad jį slėgė sielvartas, jis dažnai lyg pažvelgdavo į save, mintyse klausdamas: ar taip jis viską daro, kaip darydavo, ir ar jo elgesys nėra ko nors tokio, prie ko jį pastūmė sielvartas, ko nors tokio, kuo jis pasikeitė. Ir nugalėdamas savo kančias, jis stengdavosi elgtis kaip tik taip, kaip visados.

Ketvirtą naktį gavęs pulko štabe Koniukovui ordiną ir keletą medalių jo įgulai, Saburovas prasmuko į namą pas Koniukovą ir įteikė apdovanojimus. Visi, kuriems jie buvo paskirti, tebebuvo gyvi ir sveiki. Koniukovas paprašė Saburovą, kad ordiną jam pritvirtintų jis pats, nes jo kairioji ranka kabojo kaip botagas, — jos plaštaka buvo prakirsta granatos skeveldra. Kai Saburovas kareivišku lenktiniu peiliu pripovėdė Koniukovo palaidinėje skylutėje ir ėmė segti ordiną, Koniukovas, stovėdamas išsitempęs, pasakė:

— Aš galvoju, drauge kapitone, kad jeigu juos atakuoti, tai parankiausia eiti tiesiog per mano namą. Jie mane čia laiko apsupime, o mes tiesiai iš čia — į juos. Kaip jums toksai mano planas, drauge kapitone?

— Palauk, — pasakė Saburovas, — ateis laikas — padarysime.

— Planas juk teisingas, drauge kapitone? Kaip jums atrodo?

— Teisingas, teisingas, — pasakė Saburovas, pats pagalvojęs, kad atakos atveju negudrusis Koniukovo planas, ko gero, iš tikrųjų gali pasirodyti teisingiausias.

— Tiesiog per mano namą ir į juos, — pakartojo Koniukovas. — Pilnu siurprizu.

Žodį "mano namas" jis kartojė dažnai ir su malonumu; matyt, jį kareivių paštu pasiekė gandai, kad šį namą jau taip ir vadina pranešimuose: "Koniukovo namas." Ir jis tuo nemažai didžiavosi.

— Krausto vokiečiai iš namo, — pasakė Koniukovas, kai Saburovas ruošėsi išeiti. — Iki ko priėjo: šeimininkus muša! — ir jis susijuokė, rodydamas į savo sužeistą ranką. — Ir skeveldra juk nedidelė, o skersai kaulų brūkštelėjo: pirštai visiškai nesilanksto... Tad jūs praneškite vyresnybei, drauge kapitone, kad kai bus puolimas, tai per mano namą atakuoti, — dar kartą atsisveikindamas pakartojo Koniukovas.

Ir nors Saburovas žinojo, kad už Procenko žodžių slypi dar aukštesnės vyresnybės žodžiai, bet tai, kad būsimuju puolimu buvo įsitikinęs ne tik Procenko, bet ir Koniukovas, dar labiau sustiprino jo mintis, jog taip būtent ir bus.

(Bus daugiau)

Jack London.

Mėsos Gabalas

(Taša)

— Ir tai riebu! — džiaugsmingai sušukdamas įstėpė Džimas.

— Tikrai, sakau tau, Džimai, tai riebu. Aš baisiai noriu dar kartą į juos pažvelgti.

Po to abu vyriškiai nejučiomis pagreitino žingsnius. Bet vistiek jie dar tebebuvo budrus. Du kartus jie pakeitė ėjimo kryptį, kad išvengtų policininkų akių, ir galutinai įsitikinę, kad jų niekas neseka, įsmuko į tamsų priangį vieno paprasto namelio, esančio žemutinėje miesto dalyje.

Tik pasiekę savo kambarį, kuris buvo viršutiniame aukšte, jie žiebė degtuką. Kol Džimas degė lempą, Matas užrakinė duris ir užstūmė skląstus. Kai jis atsisuko, pastebėjo, jog jo draugas kažko įtemptai laukė. Matas nusisūpsėjo iš jo nekantrumo.

— Puikus daiktas tas projektorius, — tarė jis, išsitraukdamas ir apžiūrindamas mažą kišeninę lemputę. — Bet mes turime gauti naują batarėją, nes ši jau visai silpna. Vieną ar du kartus atrodė, kad liksiu tamsoje. Tas namas keistai įrengtas. Aš vos nepaklydau. Jo kambarys buvo kairėje, ir tai mane truputį suklaidino.

— Aš tau sakiau, kad jis kairėje, — pertraukė Džimas. — Tu aiškina man, kad jis yra dešinėje, — tęsė toliau Matas. — Aš gerai atsimenu, ką tu man buvai pasakęs, o čia štai ir planas, kurį tu pats man nupiešei.

Pasigriebęs savo liemenės kišenėje, jis ištraukė sulankstytą popieriaus gabalėlį. Kai jį išvyniojo, Džimas pasilenkė ir ėmė žiūrėti.

— Aš padariau klaidą, — prisipažino jis.

— Žinoma, tu apsirikai. Dėl to aš turėjau valandėlę pagalvoti.

— Dabar tai visai nesvarbu, — sušuko Džimas. — Parodyk, ką laimėjai!

— Svarbu, — atšovė Matas. — Dargi labai svarbu man. Ant mano pečių buvo didžiulė rizika. Kada tu stovėjai gatvėje, aš kišau savo galvą tiesiog į sląstus! Tu turėtum apie tai daugiau pagalvoti ir kitą kartą būti atidesnis. Na, gerai, dabar aš tau parodysiu.

Jis pasigraibė kelių kišenėje ir ištraukė visą saują smulkių deimantų. Paskui papylė juos blizgančia juostele ant nesvaraus stalo. Džimas garsiai nusikeikė.

— Tai niekai, — tarė Matas triumfuodamas iš pasitenkinimo. — Tai tik pradžia.

Jis tuštino kišenės vieną po kitos ir traukė iš jų laimikį. Čia buvo daug deimantų, suvyniotų į zomšinę odą, kurie atrodė žymiai didesni negu tie, kuriuos laikė pirmojoje saujoje. Iš vienos kišenės jis išėmė daugybę labai smulkių brangakmenių.

— Saulės dulkės, — pastebėjo jis, pildamas juos tarp kitų ant stalo. Džimas pažiūrėjo į juos ir tarė:

— Taip, taip, už juos galima gauti po du dolerius. Ar tai viskas?

— Ar tau negana? — paklausė Matas išsikeičęs.

— Žinoma, gana, — tarė Džimas, neslėpdamas savo pasitenkinimo. — Daugiau nei aš tikėjau. Už šitą krūvą aš nemėčiau nė vieno cento mažiau, kaip dešimt tūkstančių.

— Dešimt tūkstančių! — su panieka prašvokštė Matas. — Jie verti dvigubai tiek, ar žiūrėk į šį didį!

Jis paėmė jį iš žėrinčios ba aš visiškai nieko neišmanau apie brangakmenius! Tik pakrūvos ir, laikydamas visai arti lempos ir sverdama rankoje, vertino, lyg žinovas.

— Jis vienas vertas daugiau kaip tūkstantį dolerių, — buvo skūbus Džimo sprendimas.

— Tūkstantį dolerių! Pasak

kyk tai savo močiutei! — išdžiū savo panieka tarė Matas. — Tu nenupirksi jo nei už tris.

— Pabudink mane! Aš sapnuoju! — Brilliantai žėrėjo Džimo akyse, ir jis pradėjo rūšiuoti ir tyrinėti didžiulius deimantus.

— Mes pralobome, Matai, mes būsim tikri turtuoliai.

— Aš manau, kad praeis dar daug metų, kol juos išleisime, — tokia buvo praktiškėse Mato mintis.

— Bet tik pagalvok, kaip puikiai mes gyvenime! Leisime pinigus ir pardavinėsime briliantus.

Mato flegmatiška prigimtis paduro, ir jo akys niūriai sublizgo.

— Aš jau sakiau tau, jog aš nedrįsau nė pagalvoti, kad tai bus taip riebu, — murmėjo jis žemu balsu.

— Koks laimikis! Koks laimikis! — dar džiaugsmingiau šaukė Džimas.

— Aš visai būčiau užmiršęs, — tarė Matas, kišdamas ranką į apatinę švarko kišenę. — Visas vėrinys stambių perlų, apvyniotų plonučiu popierium ir zomšine oda, pasirodė jo rankose. Džimas vos tepažvelgė į juos.

— Jie taip pat verti nemažai pinigų, — tarė jis ir vėl nusisuko į briliantus.

Abu vyrai nutilo. Džimas žaidė brangakmeniais, leidamas juos pro pirštus, dėliodamas į krūvę ir plačiai paskleidamas ant stalo. Jis buvo lieknas, liesas vyras, nervingas, irzlus, jautrus ir anemiškas — tipiškas gatvės vaikas, bauriai iškreiptų brožuų, mažomis akimis, amžinai karščiogiškai alkanu veidu, brutalus, kaip katinas, tikras degeneratas.

Matas nelietė deimantų. Jis sėdėjo, alkūnes padėjęs ant stalo, rankomis parėms smarkiai sunkiai mirkčiojo, žiūrėdamas į žėrinčias brangakmenius. Jis visais atžvilgiais su darė ryškų kontrastą anam. Ne miestas jį pagimdė. Jis buvo stiprių raumenų ir visas apžėlęs plaukais; savo jėga bei išvaizda jis buvo labai panašus į gorilą. Nematomas pasaulis jam neegzistavo. Jo akys buvo didelės ir atokiai viena nuo kitos, tačiau atrodė, kad jose buvo kažkokio patikimo broliškuomo.

— Šita krūva verta penkiasdešimties tūkstančių, — staiga tarė Džimas.

— Šimto tūkstančių, — pataisė Matas.

Valandėlę viešpatavo tylą, kol pagaliau Džimas ją pertraukė.

— Kodėl, po velnių, jis laukė juos visus namuose? Štai, ką aš norėčiau sužinoti. Aš maniau, kad jis laikys juos seife, ten, krautuvėje.

Tą valandėlę Mato akyse iškilo vaizdas pasmaugto žmogaus, kurį jis paskutinį kartą matė blankioje elektros lempuotės šviesoje, bet, visa tai prisiminęs, jis nė nekūrtelėjo.

— Neverta apie tai ir kalbėti, — atsakė jis. — Tur būt, jis ruošėsi apiplėsti savo partnerį. Galimas dalykas, kad jis iš ryto būtų kur nors pabėgęs, jei mes nebūtume pasimaišę. Aš manau, kad lygiai tiek pat vagių yra tarp garbingų žmonių, kaip jų netrūksta ir tarp vagių. Apie tokius dalykus mes skaitome laikraščiuose, Džimai. Partneriai labai dažnai vienas kitą pavaišina peiliu.

Džimas pažvelgė į jį įtarinčiu ir nervingu žvilgsniu. Matas neparodė, kad tai pastebėjo, nors užklaušė jį:

(Daugiau bus)

SEZONO SVEIKINIMAI VISIEMS SIETYNO CHORO NARIAMS.

Taipgi geriausių linkėjimų su Naujais Metais visiems mūsų geriams draugams istisose Jungtinėse Valstijose.

—MYLDA ir WALTER ZUKAI,
Elizabeth, N. J.

*Visiems Laisvės skaitytojams ir mano draugams

linkiu Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

A. VALINCIUS,

Pittston, Pa.

DETROITO ZINIOS

"SVIETAS SUDURNAVOJO"

Vietinio "Free Press" redaktorių Malcolm Bingay didelė susirūpinę. Jisai rašo:

"Kai aš skaitau apie bilionus dolerių, kuriuos mes pilame į kitas šalis neva "demokratijos" palaikymui, kuomet tie, kurių demokratiją mes norime apsaugoti, net sušlebizavoti žodžio demokratija negali.

"Kai aš matau Jungtinių Valstijų taksų mokėtojus finansuojant visai kvailias grupes...

"Kai aš matau visa tai, man atrodo, kad pasaulis panašus į tą durnavotą žmogų, kuriam mityška norėjo įkalbėti, kad Dievas jį nuo visko apsaugos, jei tik jis tikės Dievui."

Pylimas pinigų Graikijos fašistams ir Kinijos diktatorių yra veiksmas pinigų ir panašus į "durnavotą" dalyką, bet tame "durnume" yra metoda — tai daroma smunkančio kapitalizmo gelbėjimui.

Kai kurie kiti Bingay "durnavoti dalykai" nėra taip durnavoti, kaip jam atrodo.

* * *

TAI KENKSMINGA

UAW unijos Hudson lokalo buletinas "Builder" teisingai persergstis darbininkus:

"Kada unijos nariai girdi kompanijos samdinius skleidžiant baubą prieš raudonuosius, reikia gerai pagalvoti.

"Mes visi tikimės iš kompanijos tokių reakcinių pasimojimų ir daugelis jau nesistebime iš to. Bet yra tiesiog šlyktu, kai unijos nariai — vyrai ar moterys — ima kartoti tuos kompanijos paleistus gaudus, skleidžia tai tarpe darbininkų."

Kurstymas prieš komunistus yra darbininkų vienybės ardytas ir kenkia visai unijai. Tie unijos nariai, kurie taip

daro, yra arba neišmanėliai, arba tiksliai dirba kompanijos naudai.

* * *

Mr. Hamilton Butler, "Free Press" kolumnistas, nepatenkintas, kad Washingtonas šalinsis nuo rėmimo Čiango valdžios Kinijoje. Butler sako:

"Faktas yra faktas, kad Kinijos nacionalistų vadai buvo ir tebėra korupciniai, bet mūsų valdžia rėmė juos per 20 metų.

"Prie to, mes šiandien darome biznį su Graikijos valdžia. Mes taipgi giliai įsivėlę Korejoje, o ten politinės šventos karūnos yra taipju retenybė, kaip ir Kinijoje."

Kitai sakant, korupcija čia nėra punktas. Čiango valdžia jau baigia smukti ir jos rėmimas atrodo bergėždas. Kita, juk Europon pilami bilionai dolerių, tai kur gausime kitus bilionus Čiango valdžios kišenius pripilti.

* * *

Atrodo, kad šiemet Vilnius vajuje Detroitas gerokai atsiliks. O būtų netaip gražu, kad mes, ruošdamiesi prie didelio pokilio, kokiū bus Lietuvių Meno Festivalis, kaip tik vajuje prasčiau pasirodytume. Šiemet mums reikėtų geriau pasirodyti.

Laiko jau nedaug, bet jei mūsų vajininkės gautų geros tautos iš visų pirmaeilų veikėjų, jos dar galėtų Detroitą į pirmas eiles pastatyti. Subruskime.

Lituanicus.

Republikonai Jau šneka už Senatv. Pensijų Pagerinimą

Washington. — Republikonų politikieriai sakosi taipgi stosią už senatvės pensijų pagerinimą. Bet praeitame Kongrese jie atėmė tokias pensijas pusei milijono žmonių.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksiu modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Tel. Poplar 4110

SO. BOSTON, MASS.

Palaidotas Vytautas Czeikus
Gruodžio 13 d., 2 val., tapo palaidotas Vytautas Czeikus, 38 metų amžiaus, Vilties Kalnelio (Mount Hope) kapinėse.

Vytautas buvo sūnus Mikolo ir Elzbietos Czeikų. New Yorke, 7 ar 8 d. gruodžio, automobilis (taxi) trenkė ir tur būt, įvykio vietoj mirė. Tikra priežastis dar nežinoma.

Velionis gimė ir augo So. Bostone, Bostono mokyklose mokinosi. Sekmingai buvo baigęs Tufts Kolegijoj mechanical engineering kursą. Bet prie to neapsistojo, o siekėsi aukščiau moksluose. Pagaliau likos pakviestas į Washington, D. C., dirbti prie Bureau of Standards, kaip "physicist." Laikė karo būmą, kuris gyvena net Syra-

technikinį skyrių, ir išsiųstas Europon, dalyvavo mūsų vietose, budavoje bei rengiant ar taisant pozicijas, ir tapo sužeistas. Grįžta namo. Bet ir vėl apsigyvena Washington, D. C. Vienok dažnai aplankydavo namus, motiną, taipgi ir motiną jį Washington. Šiuo laiku, kiek pagyvenus So. Bostone, grįžtant į Washingtoną, pakeliui apsisosto New Yorke, gal ką pasipirkti, ar ką matyti. Ten jį mirė paime.

Vytautas augo, gyveno ir mirė jokiai tikybinei sektai nepriklausęs.

Paskutinio atsisveikinimo kalbą pasakė advokatas Peteras Simonis, Zaletskio koplyčioj.

Lūdėsvyje paliko visus, ir brolij Jeronimą Czeikų su šeima, kuris gyvena net Syra-

cuse, N. Y., o žmona su trimis vaikučiais Bostone, Mat, Washingtonese negalima gauti pastogės, kambary.

Jau ir kapinės. Nors pusė gruodžio, bet popietis gražus ir oras jaukus, vėjelis putena švelniai. Medžiai tai jau belapiai, bet žolė žaliuoja. "Namo" atlydėjom. Ne taip sau, kokį ten prastuolį darbininką, duonkepį, kurpių, siuvėją ar kitokį, bet mokslo vyrą, iki 30 metų ruošą gyvent. Jis žuvo sutikęs ne vietoj mokslo vyrų sutvertą mašiną. Mokėjo, bet nesusipėjo pabudavot nors mažą namuką savo broliui ir jo šeimai, kad galėtų sykiu gyventi.

Ramiai išsėkis, Vytautai. Ramintis linkiu jo artimiems. Aist.

Oregon City, Oregon

Oregono Farmerių Tarpe

Nors jau ilgas laikas praėjo nuo tūlų įvykių, bet negalima praleisti neaprašius.

Siemet pas farmerius geras ūpas, oras gražus, tai visi linksmi. Išarę laukus, pasėję kviečius, dairosi, kad viskas gražiai žaliuoja. Negali namuose nurimti, reikia rengti kokius pokilius.

Štai vienas pas dd. Pukius, tai "surprise" parė spalio 25 d. Susirinko gana skaitlingas draugų būrelis, nieko Mykolui ir Onutei nežinant užėmė jų pukių gyvenimo vietą. Savininkai nusistebėjo, kada svetimi pradėjo šeiminkauti jų namuose.

Draugas Pukis sako: Pas mus buvo visokių susijimų ir parių, bet dar tokių tai nebuvo, kad mes nieko nežinotume.

Bet gospadinės nesiklausia ir nepaiso... viską deda ant stalo.

Greit stalas tampa apkrautas visokiais gardumynais. Visi svečiai kviečiami valgyti. Valgo ir juokauja visi linksmi, o Mykoliukas vaikstinėja užsimastęs.

Po užkandžių ir pasikalbėjimų įleista draugam Pukiama dovana nuo visų Portlando, Oregon City ir Willamette draugų ir draugių. Mykolikas ir Onutė priima, padėkoja visiems ir paliekame juos linksmus.

Vėliau mūsų LLD 4 kuopos raštinnikas d. Stupur praneša, kad šioj pačioj vietoj, pas dd. Pukius sekantį sekma-dienį įvyks LLD 4 kuopos susirinkimas. Meldžia visus atsilankyti.

Mes ir vėl pas dd. Pukius. Susirinkimas buvo skaitlingas, valdybos ir komisijų raportai išduoti nuosekliai ir visi priimti. Po visų raportų skaityti laišakai; du su atsisaukimo dēl paramos. Įnešta priimti ir paaukoti pagal išgalę. Paskirta iš izdo \$10 dēl Civilijų Teisių Gynimo Organizacijos ir \$10 "Laudies Balsui." Ir dar parinkta ant blankos žuvę. Mūsų raštinnikas d. Stupur jau buvo pasiuntęs "Vilniai" ap-rasymus.

Tas parodo, kad mes visur galime tarp pažangiųjų išskelti mintis dēl gerų tikslų, prisimindami bausių reakcijos puolimą ant komunistų ir šiaip pažangiųjų šalies piliečių.

Atėjo nauji sumanymai. Įnešta, kad Naujų Metų pasitikimui surengti balių. Inesimas perėjo ir turėsime balių. Tik visi ir visos nepatingėkite atsilankyti. Lauksime ateinant geresnių metų.

Uždarius susirinkimą, dd. Pukiai pakvietė prie vaišių, ir vėl visko pilna. Valgo, šnekučiuojasi apie bėgančius farmerių reikalus ir darbus, apie ateinančius rinkimus... daug sutalpinė. Prie gražiai ko susilauksime, ar geresnio ar blogesnio gospadoriaus mūsų šaliai, ar bus pagerintas darbininko gyvenimas ir tt. (Tai buvo dar prieš prezidentinius rinkimus.)

Štai praslėnka pora savaičių ir vėl pakviečia pas Antaną

Lawrence, Mass.

Sešių familijų namas, 9 Atkinson St., sudegė. Motinos kaip tik suspėjo išnešti iš degančio namo 18 vaikučių. Gyvenusiems ten žmonėms padaryta daug nuostolių ir jie liko si be pastogės. Sakoma, kad apie šį pat laiką tas patsai namas pereinatis metais buvo užsidegęs. Reikėtų, kad miesto vyriausybė aprūpintų tuos žmones gyvenamaisiais.

Aldermanai Downhure ir Carney daugiausiai gavo balsų, tai pasiliko savo vietose. Mokyklų komiteto vedėjais D. Riley gavo 14,566 ir Wm. Col-lugy 11,140 balsų. Italų tau-tos mergina, kuri kandidata-vo, gavo 10,114 balsų, o mieste yra apie 25,000 italų gyventojų. Reikia, ne visi va-duojasi tautiniais jausmais balsuodami.

Mūsų mieste darbai vietoje gerėti, tai vis eina prastyn. Fabrikantai daugiau darbininkų, ypatingai naujų, atleidžia iš darbo. Blogai elgiasi senesni darbininkai, kurie balsuoja atleisti naujesnius. Juk ir pa-starieji yra unijistai ir reikėtų darbo valandomis visiems da-lintis, nes visiems reikia gy-venti. Tik taip darydami ir galėsime turėti tvirtą uniją. Kitaip, unija silpnės ir bosai užsisės visiems ant sprando.

Reikia žinoti, kad be unijos darbininkų sąlygos darbe būtų daug blogesnės, algos būtų daug mažesnės. Gi unija gali būti stipri tik tada, kada pa-čių darbininkų eilėse yra vie-nybė, solidarumas ir vieni ki-tų pagarba ir pagalba. Fabri-kantai nori įnešti tarpe darbi-ninkų pasidalinimą, skirtumus, kad paskui galėtų spausiti tuos, kurie darbe pasiliks, ka-da unija bus silpnesnė.

S. Penkauskas.

Lowell, Mass.

Acii Draugei N. Grybienei Už Gražius Linkėjimus ir Piniginę Dovaną

Prašau "Laisvės" redakci-jos keletu eilučių laikraštyje padėkavimo tikslui už lab-darystę.

Turėčiau nors pabaigoje me-tų paačiuoti geros širdies žmo-nėms, kurie kiek pirmiau ir skirtingu laiku yra manęs ne-pamiršę pereitį 1948 metų bėgyje. Ir manau tą pada-ryti. Bet šiuo kartu noriu ant greitųjų paačiuoti draugei N. Grybienei iš Norwood, Mass., už jos gražų linkėjimą su Ka-lėdomis ir Naujais Metais ir už piniginę dovaną—\$10.

Savo viešu žodžiu noriu la-bai karštai išreikšti padėkos žodį gerbiama draugei Gry-bienei už suteiktą man šios gana stambios paramos mūsų gyvenimui. Savo gyvenime, ekonominėje padėtyje, nieko geresnio nebematau, nes jau seniai dēl manęs viskas žuvę. Jau 26 metai sukako, kaip slankioju su medinėmis kojo-mis. Gruodžio 18 dieną, 1922 metų, sutikau tą bausių įvykį, kuomet traukiniu važiuoda-mas darban išpuoliau ir mano abi kojos liko visai sulaužy-tos. Taigi, toks gyvenimas yra baisiai nemalonus. Bet gerieji draugai ir draugės ne-leidžia man vien liūdėti nusi-minime.

Gerieji idėjos draugai ir patš mūsų didis ir garbingas platusis judėjimas mums ne-nant geresnių metų.

ir Nellė Valaičius ant Padė-kavonės Dienos pietų. Buvo gan skaitlingas būrys svečių. Draugai Valaičiai turi gražią farmą ir erdvingą namą; gali daug sutalpinti. Prie gražiai papuošto stalo ir kalakuto buvo ir visokių smagumynų. Visi pralaidome laiką link-smai.

Anot miesčionių: "Farmeriai neturi pinigų, bet pavalgo gerai!" Tas tiesa.

Nauja Farmerka.

duoda liūdėsvyje paskesti. Nes pažangūs judėjimas teikia mums ūpą siektis prasmingo tikslo. Čia mūsų tikslas, čia mūsų linksmumas ir čia mūsų idealas aukščiausias už viską. Niekad nepamirškime, drau-gai, savo organizacijų, savo spaudos ir viso gražaus judė-jimo.

Acii!
Jonas Karsonas.

Freehold, N. J.

Antradienį, gruodžio 14 d., š. m., mirė dienasčio Laisvės skaitytojas, Juozas Getchus, 68 metų amžiaus. Gyveno ant Morean Ave. Velionis pa-cina iš Lietuvos.

Nuliūdime liko jo našlė An-na, duklė Mrs. Anną Tamu-levičius, du sūnai Paul ir Al-ber, taipgi ir trys anukai.

Šią liūdną žinią pranešė jo našlė. Išreiškiame Mrs. Get-chus ir jos šeimai užuojautą.

PRANEŠIMAI

ROCHESTER, N. Y.

Gruodžio 31 d. įvyks Gedemino Draugystės metinis balius, pasitiki-mai Naujų Metų. Visi draugystės nariai turi dalyvauti. Ir visi Ro-chesterio lietuviai yra prašomi daly-vauti. Bus gera muzika šokiams, skanių valgių ir saldžių gėrimų. — Kviečia Komisija. (300-301)

HARTFORD, CONN.

ALDLD Moterų Klubo metinis susirinkimas įvyks 28 d. gruodžio, 7 val. vak., 155 Hugerford St. Visos draugės kviečiamos dalyvauti, iš-tėmykite laiką, nes bus puse va-landos anksčiau. Klubietės nusitarė užkandžius susinėt, o gėrimą kole-gijs bus, klubas fundys, todėl visos sueikime ir gražiai-prateikime la-ką po trumpo mitygo. — V. Kaz-lau, sekr. (300-301)

WATERBURY, CONN.

Kviečiame visus dalyvauti Kalė-diniame Laisvės skaitytojų susirin-kime, 22 d. gruodžio, trečiadienio vakare, 7:30 val., 103 Green St. Kalbės Kristina Stanislavaitienė apie Laisvės finansinį stovį. Turė-sime užkandžių. — Kviečia Komisija. (299-300)

SKELBKITES LAISVĖJE

J. J. Kaškiaučius, M. D.

580 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Egzaminuojam Akis, Rasoje Receptus Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 8-9770

Fotografas

Traukiu pavelkėsus familijų, ves-tuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Is senų padarau naujus pavelks-lus ir krajavus sudarau su ame-rikoniškais. Re-ikau esant ir pa-di dnu, tokio dydžio, koto pa-geidaujama. Tai-pogi atmaliajovu įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., B'way Line

Tel. GLENmore 5-6191

Los Angeles, Calif.

(Tasa nuo 3-čio pusl.)

bietės nutarė gerai atžymė-ti Tarptautinę Moterų Die-ną (kovo 8). Į komisiją ap-siėmė net penkios draugės. Girdėjau, kad jau svetainė paimta dēl tos iškilmės ko-vo 6 d. ir jau rūpinasi ki-tais reikalais dēl mineto pa-rengimo.

PASTABA: Moterų Kl-u-bo metinis susirinkimas įvyks sausio (Jan.) 9 d. Skaitlingai dalyvaukit. Bus toje pačioje svetainėje ir tuo pačiu laiku. Susirinki-mas sausio 2 dieną neįvyks dēl svetainės klūčių.

Taipgi LLD 145 kp. su-sirinkimas atkeltas į sausio

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

FEEDER

Patyres Prie Greetings Kortelių Thompson Press 2030, 5 Dienos, 40 Valandų. Gera Alga. Nuolatinis Darbas. EAGLE DIE CUTTING CO. 10 Bleecker St., N. Y. C. ALGONQUIN 4-1664 (301)

9 d., 11 val. ryto.

Baigiamė senus metus ir jau rengiamės pasitikti naujus, todėl lav idėjos draugams ir draugėms ir mūsų bendradarbiams nuo-sirdžiai linkiu laimingų Naujų Metų.

M. Alvincienė,
5702 Cimarron St.,
Los Angeles 37, Cal.

KALĖDŲ DOVANOS

Jau laikas apsirūpinti pirkiniais Kalėdų dovanom. Labiausia įvertinamos ir ilgus atminties dovanos yra

AUKSINIAI IR DEIMANTINIAI DAIKTAI

LAIKRODŽIAI,
ŽIEDAI,
BRONSELĖTAI,
LAKETUKAI

Didelis pasirinkimas gražiausių džiuilerių Kalėdų dovanoms yra pas

Joną Patašij

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Prieš City Market

Taipgi taisome laikrodžius ir visokius džiuulierius.

Peter KAPISKAS BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD

BEER & ALES

32 Ten Eyck St.

Tel. EVERgreen 4-8174

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Škersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonukite dieną ar naktį

EVERgreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos pato-gial gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakiliuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(Kampas 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakėjų, sirgimų, šermenų ir tt., telefonukite:

SHloroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketi ar vainiką, ko jūs reikalavsite.

Specialistai Pritaikymui

šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Dienraščio Laisvės

BANKIETAS

Pasiskubinkite Išigyti Bilietą

IVYKS SEKMADIENĮ

SAUSIO-JANUARY 30, 1949

Vakarieniausime ir šoksime gražiojoje

LIBERTY AUDITORIJOJE

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Nuo 11 ryto iki 5-tos po pietų bus Lietuvių Ko-ope-ratyvės Spaudos Bendrovės dalininkų suvažiavimas. Vakarienė 6-tą val. vakare.—Po vakarienės šokiai.

GEORGE KAZAKEVICIAUS ORKESTRA

Gros šokiams įvairius kavalkus.

INDIKŲ-TURKEY VAKARIENĖ

Ir tai dar ne viskas, bus ir kitokios mėsos įvairių prieskonių ir

PUTOJANČIO ALAUS IKI VALIAI

Vakarieni ir šokiams bilietas \$3.00. Bilietai gaunami Laisvės ofise ir Kultūriniam Centre.

Vien tik šokiams įžanga 75c.
(Taksai įskaityti)

Matthew BUYAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdnoje valandoje simpatiška ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.

Moderniskai įrengtos Kopyčios

426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.

Tel. MARKET 1-5172

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis Savininkas

417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi dar-žovių ir pienučių valgių gražus pasirinkimas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST., Cor. Hewes St. BROOKLYN, N. Y.

Visokias vaistas, kosmetikai kū-dikiam reikmenys, įvairūs daik-teliai, ligonių kambarių reikme-nys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVERgreen 7-6238

F. W. Shalins (SHALINSKAS) Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiama garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiama nemokamai visose dalyse mieste.

Tel. Virginia 7-4499

BONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5045

MATTHEW P. BALLAS (BELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

LIŪDESIO VALANDOJE KREIPKITES PAS MUS

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

5 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)— Treč., Gruod. 22, 1948

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Jaunieji Progresyviai Reikalavo Atsaukti Drafto Įstatymą

Virš keturi šimtai New Yorko jaunimo delegatų, susirinkę į Tom Mooney Hall, praėjusį sekmadienį pradėjo kampaniją už atsaukimą drafto įstatymo.

Jaunimas taip pat pasisakė už panaikinimą skirstymo baltų nuo negrų mūsų ginkluotose jėgose; už taikos konferenciją su Tarybų Sąjunga; gauti 50,000 narių visoje šalyje 1949 metais.

Henry Wallace, senatorius Glen Taylor ir Paul Robeson atsiumė, jaunimo konferencijai sveikinimus.

"Mes žiūrime į jaunimą kovoję sustabdymui šaltojo karo ir išsaugojimui laisvių višiams amerikiečiams," sakoma Wallace'o su Taylor'u bendrame pareiškimė.

Kalbėjo kongresmanas Marcantonio.

Laivukų Vairuotojų Susirūpinę Trauklių Būsimo Streiku

Laivukų vairuotojams pažadėjus strikuoti, jeigu firmos nepatenkins jų reikalavimų, miesto viršininkai paskelbė esant padėtį rimta. Išvardijo daugelį sričių, kuriose pasidarytu didelių trūkumų dėl to streiko. Ir sako, kad "šimtai tūkstančių darbininkų netiesioginiai sustotų dirbė," nes susidarytu stoka tūlių medžiagų ir susitrukdytu pristatymas.

Tačiau kol kas tebebuvo neaišku, ar majoras ir policijos viršininkas Wallander bandys paveikti į firmas, kad jos susiderėtų su savo darbininkais, ar gal bus bandoma už viską apkaltinti unijistus.

Daugėja Reikalingi Pašalpos Žmonės

Miesto labdarybės komisio-nerius Raymond M. Hilliard skelbia, kad lapkričio mėnesį padaugėjo skaičius asmenų, reikalingų pašalpos. Pirmo to pašalpos reikalingų skaičius mažėjo laipsniškai per istisus šesias mėnesius.

Bendras pašalpgavių skaičius buvo 261,006.

Paviršutiniai pažvelgus ir lapkričio mėnesį pašalpgaviai atrodė mažėja, nes vienu gavėju skaitoma visa šeima — vienas asmuo gauna už visą šeimą. Bet kadangi naujai ateinantieji reikalauti pašalpos daugelis buvo šeimų žmonės tad per mėnesį prisidėjo 1-653 šelpiami asmenys.

Didėjas nedarbas išmeta daug šeimų iš šapų ir ant pašalpos, nes iš menko laikinosios nedarbo apdraudus gavimo šeimos negali išgyventi dabartiniame visko brangume.

Kalėdų Pietus Turėsime Liberty Auditorijoje

Didžiama žmonių Kalėdomis eina pas sau artimas šeimas į svečius, kiti pas save turi svečių. Tačiau tarp daugelio randasi ir tokių, kuriems nei namie patogų šventiškus pietus gamintis, nei į svečius eiti yra sutarė.

Tie visi pasklidieji žmonės susirinksime pietauti Liberty Auditorijos Restorante, kampas Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill. Šeimininkė Ona Globičienė sutiko pagaminti gerus pietus (jei pavyks gauti, bus kalakutienos), kokie priimta šventėms, vidutinėmis kainomis.

Pietūs bus pirmą dieną Ka-

lėdų, šeštadienį, 25-tą gruodžio, 1 valandą, pietų laiku.

Baliūs Sekmadienį

Gi antrą Kalėdų dieną, sekmadienį, 26-tą, įvyks atidėtasis dėl sniego Motery Apšviotos Klubu puodų balius, kuriam bus daug įvairumo. Moterys sunėšė ir daugelis vyrų moterims atnešė daug gražių dovanų, kurias moterys ketina paversti į puodus auditorijos virtuvei. Kaip jos tai padarys, atleikite pamatyti ir padėti joms tą stebuklą atlikti.

Kaip matome, galėsime praleisti abi šventių dienas savame Lietuvių Kultūriniam Centre.

Ar.

Apie Aidą ir Aidiečius

Sekamus du penktadienius aidiečiai pamokų neturės. Atėinantį penktadienį, gruodžio 24 d., nebus pamokų, nes tai bus vakaras prieš Kalėdas, tad paliekame vakarą liuosą prisirengimui šventėms. O kita penktadienį, gruodžio 31 d., tai jau bus mūsų Naujų Metų sutiktuvų parengimas. Aiškus dalykas, mes tą vakarą neturėsime pamokų, bet visi suėję linksiminsime svečius.

Pamokos įvyks sausio 7 d. Visi choriečiai dalyvaus. Tą vakarą nutarsime, kada laikyti metinį mitingą, kuriame rinksime 1949 metams valdybą ir pastovyias komisijas.

Mūsų pramoga, suruošta choriečiams ir choriečių tėvams bei artimiesiems, įvyks 11 d. gruodžio, labai patenkino visus. Dar ir dabar, kur tik sucina choriečiai, tai kalba apie tą vakarą. Turime būti dėkingi komisijai, kuri taip rūpestingai ir sumaniai viską suruošė. Ypatinai moterys, pagamino labai daug skanių užkandžių ir priuosė stalą taip gražiai, kad norėjosi ir valgyt ir laikyt viską ant stalo, kad nesuardžius gražaus vaizdo. Komisija sudarė šie geri aidiečiai: Valentina Nevinskienė, Marė Misevičienė, Nelė Ventienė, Petras Grabauskas, Kazys Juknys ir Povilas Venta.

Labai smagu matyti d. Vincą Žilinską, mūsų buvusios mokytojos Aldonos Anderson tėvą, mūsų tarpe. Draugas Žilinskas buvo smarkiai susirgęs ir todėl jo nesimatė tarpe aidiečių per kiek laiko, bet kaip greit jo sveikata pagerėjo, jis ir vėl dainuoja su mumis.

Mūsų vakarėlyje, 11 d. gruodžio, d. Vincas Žilinskas nepamiršo ir mūsų Kultūros Centro. Jis paaukėjo \$5 vedimui bylos. Ačiū, d. Žilinska.

Dabar noriu pakviesti visus Aido draugus praleisti Naujų Metų sutiktuvų vakarą su aidiečiais. Mūsų aidiečiai de-

da visas pastangas, kad šis vakaras būtų smagus ir kad visi linksmai sutiktume Naujų Metus Lietuvių Kultūros Centre. Kaip jau buvo rašyta, pusę pelno skiriame Kultūros Centru.

Mūsų uoli ir darbšti korespondentė, d. Elena Feiferienė, nors ir serga, bet darbą atlieka puikiai, kaip ir visuomet. Ją slogos sulaukė nuo atsilankymo į pamokas pereinant penktadienį, bet nesulauko nuo aprašymo mūsų būsimo parengimo. Draugei Feiferienei Aidas turės tarti didelį ačiū už jos taip gerai aprašytus įvykius mūsų darbuotois per visus metus. Skubėk pasveikti, Helen!

Aš nuo savęs linkiu linksmy šventių visiems aidiečiams ir mūsų patriotams.

EVA MIZARIENĖ,
Aido Choro Pirm.

Išsikasame iš Sniego, "Laukiame" Daugiau

Auto mašinoms vos pradėjus puškuoti per sniegus ir pėstininkams tebeapeinant dešimtį vingių kol pereina skersgatvį, prie jo susidariusius kupstus sniego ir balas, — oro pranašai žada naujo sniego. Tiesa, grožės atžvilgiu jau reikėtų, nes senąjį jau apsuodinom.

Mūsų miesto gerovės sargų pirmrinkiminės kalbos, atrod, jomis ir pasiliko — kol kas nieko nedaroma sugadymu suodžių, apšvarinimui oro.

Aprukuota, kad paskiausio sniego mieste iškrito 15 milionių tonų. Su juo pirmadienį grūmėsi 13,664 vyrai, su 2,400 didelių plūgų, su sunkvežimiais, smirkšlėmis. Kol kas tebedirbo tik ant centralinių svarbiausių kelių.

Elevated linijų traukiniai pradėjo kursuoti veik normaliai. Autobusai čiuožinėja, sukalojosi pro kitas mašinas dar susiaurintomis gatvėmis ir vėluojasi. Visame mieste dėl to paleista į darbą 75 ekstra autobusai, iš tų 22 pasukti į Queens linijas.

Atmatų išvežti dar vis nežalėjo prieiti šalutinėse gatvėse. Svaros Departmentas tikėjosi antradienį jau pasiekti apie 60 nuosimčių gyventojų ir, jeigu naujasis sniegas nebus apsunkęs, trečiadienį ir ketvirtadienį pasiekti visus.

Surinkimas atmatų, žinoma, priklausys ir nuo to, ar namų savininkai bus prakasę priėjimą prie bačų. Daug kur pastebėta, kad tą pasunkino užstatytos ties takais ir užsnigtos mašinos.

Herman Schuler užsimušė nukritęs po ateinančiu traukiniu IRT Spring St. stotyje.

Veteranas Johnson Tapo Paskirtas Komunistų Švietimo Direktoriumi

New Yorko valstijos komunistų organizacija skelbia, jog Howard Johnson, seniau daug darbavęs komunistų jaunime, buvęs Jaunų Komunistų Lygos švietimo direktoriumi iki išėjimo karinėn tarnybon, tapo paskirtas visos organizacijos švietimo direktoriumi šioje valstijoje.

Johnsonas pavadavo William Weinstone, kuris partijos skiriamas kitoms pareigoms.

Naujasis komunistų švietimo direktorius tarnavo 92-je divizijoje, buvo sužeistas Italijoje, nesioja tarnybinių požymių — Purple Heart with Oak Leaf Cluster.

Dvylika darbininkų priduso dujomis ofise 100 Bleeker St., New Yorke. Dujos išėdinėjęs iš greitamamė pastate gaminamų kokių valymui chemikalų.

Pašto Viršininkas Ragina Naudoti Oro Paštą

Brooklyno pašto viršininkas Edward J. Quigley praneša, kad paskiausiomis dvimies savaitėmis pirmkaledinis punde-lių siuntimas buvo kur kas mažesnis už perykščią. Viršininkas mano, kad siuntėjai bus pavėlavę. Jeigu taip, sako jis, dar galite pavėluotą paskubinti siunčiant oro paštu.

Užsidedus namukui 96 Georgia Ave., Brooklyne, Albert Henningan, 43 metų, užduso dūmais.

Komunistų Neuzsnigo

New Yorko komunistai yra ryžęsi paskleisti anglišką darbininkiską dienraštį Daily Worker daug plačiau, negu jis lig šiol buvo skaitomas. Tam yra pasiskirstę ir kvotas, viena miesto dalis lenktyniuoja su kita.

Praėjusį sekmadienį, kada didysis sniegas nugązdino daugelį žmonių, New Yorko komunistai sunėšė į Carver Center, Harleme, 600 prenumeratų tam dienraščiui. Eiti po gatvės, tiesa, buvo vargana. Įeiti į butą šlapiam, snieguotam taipgi lyg nepatogu. Tačiau pasirodė, kad žmonės juo labiau įsvarbino patį laikraštį — tik labai užtikrinti svarbumu laikraščio žmonės gali eiti už jį darbuotis tokiam ore, — sakė žmonės.

Ištiesus tie žmonės atliko nepaprastai sėkmingą darbą, už kurį būtų verti gero kredito bile ore, juo labiau tokiame.

Lietuviai irgi turime pasiskyrę kvotą užrašyti to laikraščio ir mūsų žmonėms. Tačiau lig šiol kaž kaip lyg neįdrisome pradėti, nors tam yra labai gera proga. Laikė va jusios iš greitiamamė pastate gaminamų kokių valymui chemikalų.

L. K. N.

AUTOMOBILISTAMS

Automobilistų Klubas suteikęs nutraukti ant Queens tiltų ir tuneliuose užkliuvusius auto imant po \$3 už pirmą mylią, jeigu nereikia keltuvo, ir po \$5, jei reikia pakelti. Paskui ima po \$1 už mylią.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.

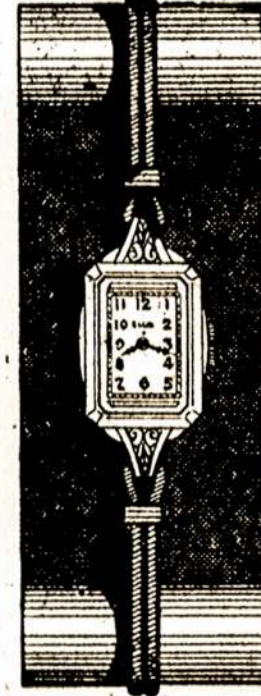
Tel. EVgreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte
1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

GRUEN CURVEX ROYALTY
Full-size 17 jewel Precision movement actually curved to fill the wristform case. 14 Kt. yellow gold filled. \$57.50

2926

Dėl dailių džiuclerių visokių rūšių, dėl

KALEDINIŲ DOVANŲ

APLANKYKITE ROBERT LIPTON'S Jewelry Store

Istelgta 1892

Deimantai, Laikrodžiai, Džiucleriai, Religijiniai Daiktai ir daugybė kitų daiktų per daug skaitlingų suminėti.

Mūsų krautuvė susideda iš nacionaliai garsinamų išdirbinių.

Kiekvienas pirkiny garantuojamas.

Apsimoka pirkti pas—

LIPTON - 701 Grand St., Brooklyn
arti Graham Avenue

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKŠTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS ŠAVALTEJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVgreen 4-9612

Viešbučių Biznis Mažėjas

New Yorke ar bile kur viešbučiuose, ypač brangesniuose, dabar be vargo galima gauti vietų. Pasitaiko liuosų kambarių ir mažesniuose.

Priežasčių tam yra kelios. Vyriausia, menama, bus ta, kad pakilusiomis kainomis numazėjus didžiūms žmonių ištekliams, o tūliems ir mažiau dirbant, arba nedirbant, nelieka išteklių pasivažinėjimui.

Duona—pirmoje vietoje, o ir ta daug skalesnė arti prie namų.

Karo laiku viešbučių biznis buvo labai išbujojęs, nors prie to prisidėjo ne būtinai turėjimas išteklių. Jer New Yorko uostą išplaukdavo šimtai tūkstančių karių. Šiose apylinkėse buvo daug stovyklų. Sužinoję apie išvyksiančius, karių tėvai, žmonos, sužadėtinės, iš paskutiniųjų, jeigu ne savais, tai nors pasiskolintais pinigais stengdavosi atvykti ir dar kartą susitikti saviškius. Dar kartą... nes, kas gi žinojo, ar jie be-

sugrįš. Juk šimtai tūkstančių ir nebesugrįžo...

Atvykę, tie žmonės, didžiūma jų, kiek gaudavo vietos, pasitaipindavo viešbučiuose. Labai daug buvo tokių, kurie visai negaudavo nakvynių. Ne kartą pas newyorkiečius asmeniškai pažįstamus atvykusiems bandydami pagelbėti gauti nakvynę praleisdavome po kelias valandas ir telefonams po dolerį kitą ir po viso to pasinaudodavomę bendra su svečiais nakvynė ant grindų bute.

Dabar, sako dirbantieji viešbučiuose, dažnai lieka neužimty kambarių. O tūlame centraliniame dideliame viešbutyje net keli šimtai kambarių likę neužimti vieną iš eilinių šventadienių. Didžiosiomis šventėmis, žinoma, turi daugiau svečių, tačiau retai kada panaudojami visi kambariai.

Tuo pačiu sykiu šimtai žmonių skursta be nuosavo vieto, po dvi ar daugiau šeimas spaudžiasi poroje kambariuku. Jeigu viešbučiai ir benkskolintais pinigais stengdavosi atvykti ir dar kartą susitikti tuščiais, kuomet žmonės trūksta buto. Z.

Traileris Šviežio Medaus

Bitininkas Končius pristatė Laisvei visą trailerį puikiausio vasarinio medaus.

PUSGALIONIAIS IR KVORTOMIS

Vengkite slogų, gerkite medų su karštu vandeniu ar su lengva arbata.

Kaina:

KVORTA \$1.25, PUSGALIONIS \$2.25

Kreipkitės į LAISVĖS RASTINĖ ir įsigykite medaus.

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas Evergreen 4-7729

TELEVISION

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

GYDYTOJAS

S. S. Locket, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom

6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas Evergreen 4-0208

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums

Per Albiną Stripinį Permanent Waves \$7.50 UP Swirl Cut \$1

for difficult, resistant, for bleached or dyed... or baby fine... hard-to-wave hair...

AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užėiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiūom stebinančiu darbu, šaltu garbanavimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams sveiklia, natūralę išvalzdą... blizgantį malonumą, kuris sukella komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanavimas tiks kiekvienai plaukų spalvai, sudėčiai ir įpytybei. Atitinka visokiam amžiui... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatal būna patogus šukom ir šepetui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdu.

Fashion Center

Hairdressers

240 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

For Appointment Call Evergreen 4-2625

Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.

6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)— Treč., Gruod. 22, 1948

Scena iš Artkino "Symphony of Life," naujos Tarybų Sąjungos spalvinės filmos, su muzika, pradėsimos rodyti Kalėdų dieną, Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.